

EĞİTİM
yayınevi

Uluslararası Lojistik Terim ve Kavramları

■ Fatih Mehmet Çuhadar

ULUSLARARASI LOJİSTİK TERİM VE KAVRAMLARI

FATİH MEHMET ÇUHADAR

EĞİTİM
yayınevi

ULUSLARARASI LOJİSTİK TERİM VE KAVRAMLARI

Fatih Mehmet Çuhadar

Genel Yayın Yönetmeni: Yusuf Ziya Aydoğan (yza@egitimyayinevi.com)

Genel Yayın Koordinatörü: Yusuf Yavuz (yusufyavuz@egitimyayinevi.com)

Sayfa Tasarımı: Eğitim Yayınevi Grafik Birimi

Kapak Tasarımı: Eğitim Yayınevi Grafik Birimi

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Yayıncı Sertifika No: 47830

E-ISBN: 978-625-6408-01-2

1. Baskı, Aralık 2022

Kütüphane Kimlik Kartı

ULUSLARARASI LOJİSTİK TERİM VE KAVRAMLARI

Fatih Mehmet Çuhadar

72 s., 165x240 mm

Kaynakça var, dizin yok.

E-ISBN: 978-625-6408-01-2

Copyright © Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Eğitim Yayınevi'ne aittir. Bütün hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre kitabı yayımlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik/mekanik yolla, fotokopi yoluyla ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

EĞİTİM

yayınevi

Yayınevi Türkiye Ofis: İstanbul: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Atakent mah. Yasemen sok. No: 4/B, Ümraniye, İstanbul, Türkiye

Konya: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye
+90 332 351 92 85, +90 533 151 50 42, 0 332 502 50 42
bilgi@egitimyayinevi.com

Yayınevi Amerika Ofis: New York: Egitim Publishing Group, Inc.
P.O. Box 768/Armonk, New York, 10504-0768, United States of America
americaoffice@egitimyayinevi.com

Lojistik ve Sevkiyat Merkezi: Kitapmatik Lojistik ve Sevkiyat Merkezi, Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye
sevkiyat@egitimyayinevi.com

Kitabevi Şubesi: Eğitim Kitabevi, Şükran mah. Rampalı 121, Meram, Konya, Türkiye
+90 332 499 90 00
bilgi@egitimkitabevi.com

İnternet Satış: www.kitapmatik.com.tr
+90 537 512 43 00
bilgi@kitapmatik.com.tr

 kitapmatik
İnternetteki kitaplarınız

Elinizdeki bu kitap lojistik dersi alan öğrencilerle ve lojistik sektöründe çalışan bireylere faydalı olacağı düşüncesiyle hazırlanmıştır. Kitap, Lojistik'e ilgi duyan bireylerin profesyonel hayatlarında karşılarında çıkabilecek terim ve kavramları içermektedir. Bu şekilde iş ve işlemlerinde çalışanlara yardımcı olacağı öngörülmüştür.

Kitapta, lojistiğin uluslararası boyutu da düşünülerek hem Türkçe hem de İngilizce kelime, kavram ve kısaltmalara yer verilmiştir. Bu sebeple aynı kavramın karşılığını (farklı sayfalarda) birden fazla görebilirsiniz. Çalışmada 1500'ün üzerinde kelime ve kavrama yer verilmiştir. Kelimelerin çalışma içinde kolaylıkla bulunabilmesi için alfabetik sıralamaya göre yazılmıştır. Yapılacak yeni baskılarda günün şartlarına uygun yeni kelime ve kavramlar da eklenecektir.

Çalışma ortaya çıkarılırken akademik bir dil kullanmaktan ziyade okuyucuların rahat bir şekilde anlayabileceği, profesyonel hayatta kullanılan kelime ve kavramlar tercih edilmiştir. Kelime ve kavramların bir kısmı akademik çalışmalardan temin edilmiş bir kısmı ise sektör temsilcilerinin tecrübelerinden ve kurumsal web sayfaları üzerinden temin edilerek hazırlanmıştır. Bu sebeple çalışmayı pazılların birleştirilmesi olarak yorumlayabilirsiniz.

Çalışmanın sektöre ve sektör adayı öğrencilere faydası olması ümidiyle kolaylıklar dilerim.

3pl : İşletmelerin depolama, dağıtım gibi Lojistik faaliyetlerinde dış kaynak kullanmak suretiyle gerçekleştirdikleri faaliyetler.

4pl : İşletmelerin lojistik organizasyon ve lojistik yönetimlerinde dış kaynak kullanmak suretiyle gerçekleştirdikleri faaliyetler.

A

A channel : A kanalı

AA : Daima yüzer durumda.

AAR : Sigorta poliçelerin bütün riskler dahil olması.

Abaft : Gemiler için geminin arka ile ortası arasında bir yer.

Abandon : Yükleyici ya da alıcının mallarını terk etmesi.

Abatement : Ürünlere zarar gelmesi halinde tarife üzerinden fatura üzerinden izin verilen indirim.

Abbreviation code : Bireysel adi taşıyıcıyı.

ABC sınıflandırma yöntemi : Stokta bulunan malların miktar, devir hızı, değer gibi ölçütlere göre sınıflandırılması.

Aboard : Yükün araç üstünde olması.

Absolute liability : Mutlak sorumluluk.

Absorption : Bir taşıyıcının diğer bir taşıyıcının masraflarını göndericiye yansıtmadan üstlenmesi.

Acceptance : Ödemeyi yapanın kabul ettiği ve vadesinde koşulsuz ödemekle yükümlü olduğu vadeli ödeme çeki.

Acceptance credit : Mal bedelini vadesinde ödenmeyi taahhüt eden ve ödemeye ilişkin bir poliçenin araç olduğu ödeme şekli.

Accessorial charges : Döviz kuru, taşıma kaplarının kirası ve teslim masrafları gibi temel tarifeye eklenen ek hizmet ücretleri.

Acente : Bir şirketin merkezi dışında farklı bir bölgede şirket adına hizmet veren kuruluş.

Acil durum planı : Gelecekte beklenmeyen gelişmelere karşı alınacak önlemleri gösteren plan.

Acil stok : Acil durumlar için her zaman elde bulundurulmuş stok miktarı.

Acquiescence : Yükleyici tarafından konşimentonun protesto edilmeden kabul edilmesi ve göndericinin sessiz kalarak anlaşma şartlarını kabul etmiş sayılması.

Acquittance : Yük üzerindeki iddialardan vazgeçildiğini gösterir beyan.

ACT of god : Doğal afet.

Activity based costing : Faaliyete dayalı maliyetleme.

Actual time of arrival : Gerçekleşen varış zamanı.

Actual time of berth : Gerçek yanaşma zamanı.

Actual time of departure : Eşyanın geçici ihracı ve ithalini sağlayan belge.

Actual time of sailing : Gerçek kalkış seyrine başlangıç zamanı.

Açık sigorta poliçesi : Deniz taşımacılığında bir ihracatçının belirli bir

vadede yapacağı taşımaların tümünü kapsayan sigorta.

Açılabilir tavanlı konteyner : Standart konteynere sığmayan veya konteyner kapısından forklift veya benzeri donanım ile yüklenemeyen konteyner.

Ad valorem : Vergi sistemlerinde değere göre anlamına gelen terim.

Aden gulf surcharge : Aden körfezi geçişi risk ücreti.

Administrative law judge : Amerika Birleşik Devletleri'nde idari yargıç.

Admiralty : Amerika Birleşik Devletleri'nde bahriye mahkemesi. İngiltere'de deniz kuvvetleri kumandanlığı.

ADR : Tehlikeli malların karayolu ile uluslararası taşımacılığına ilişkin Avrupa anlaşması. Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı maddelerin karayolu ile taşınması kurallarını içeren, bu maddelerin taşınabilmesi için, araç ve sürücülerde gerekli belgelerin arandığı bir standart.

Adres : Lojistik tesis içerisinde fiziksel sınırları belirlenerek sisteme tanımlanmış lokasyon.

Adresleme : Lojistik tesis içerisinde ürünün ya da taşıma biriminin kimlik numarası ile yerleştirildiği adresin kimlik numarasının eşleştirilerek kaydedilmesi.

Adresteki stok doğruluğu : Lojistik tesisdeki ürünlerin sistem kayıtlarıyla eşleşmesi.

Advance : Daha önce rezervasyonu yapılmış kısa süre içinde hareket edecek olan gemi.

Advance ship notice : Ön sevk ihbarı

Advanced charges : Nihai olarak gönderici veya alıcıdan tahsil edilecek olan ve bir taşıyıcıdan diğerine aktarılan taşımacılık ücreti.

Adventure : Göndericinin tüm riskleri üzerine aldığı yükleme.

Advice of shipment : Yükün ambalajlanması, rota tayini gibi konulara ilişkin not. Yükleme talimatı.

Advising bank : Tacirin nam ve hesabına kredi ilişkisini başlatan banka.

Affreightment contract of : Bir denizyolu taşıyıcısının belirli zamanda belirli tarifede gemisinde kargo yeri sağlama garantisi veren kontrat. Yük yeri rezervasyon kontratı.

Afloat : Yolda seyir halindeki mallar.

AFT : Gemi, uçak gibi araçların arka kısmı.

Against all risks : Sigorta poliçelerinde tüm risklere karşı.

Agency for international development : Amerika Birleşik Devletleri uluslararası kalkınma ajansı. Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin özellikle savaş, salgın hastalık, kıtlık gibi olağanüstü olaylardan zarar gören ülkelere yaptığı yardımları düzenleyen kuruluş.

Agency tariff : Bir acentenin birçok taşıyıcı adına yayınladığı tarife.

Agent : Bir sözleşme veya vekaletle dayanarak farklı ya da bir firma adına sözleşme düzenlemeye ve hareket etmeye yetki almış kişi ya da kurum.

Agent of change : Değişim amili.

Aggregate shipment : Farklı satıcılardan tek bir alıcıya gönderilecek yü-

kün bir araya getirilip birleştirilmesi, tek bir yük halinde taşınması.

Agreed weight : Taşıyıcı ile gönderici arasında yükün mutabık kalınan ağırlık ya da tonajı.

AGS : Aden körfezi geçişi ek risk ücreti.

AGV : Şoförsüz farklı üretim ve depo istasyonları arasında hareket etmek üzere programlanmış araba, palet veya tepsi gibi otomatik araçlar kullanan robot.

Air consignment note : Akreditif hava konşimentosu alıcı ve satıcı arasında yapılan anlaşma gereği, aracı bir banka tarafından söz konusu mal ve hizmetin gerçekleştirildiğine dair belgelerin verilen süre içerisinde, belirtilen şartlara uygun olarak ibrazı ile ödemenin yapılacağına ilişkin banka taahhüdü.

Air waybill : Havayolu konşimentosu.

Airport of arrival : Varış hava limanı.

Airport of departure: Kalkış hava limanı.

Akaryakıt ayarlama faktörü : Deniz hat işletmecilerini dalgalanan akaryakıt fiyatlarından korumak için kullanılan yakıt ayarlama oranı.

Aktarma : Bir araç ile gelen yüklerin boşaltılarak, herhangi bir özel işleme tabi tutulmadan kısa bir süre içinde sevk edilmek üzere farklı bir araca yüklenmesi işlemi.

Aktarma limanı gemisi : Aktarma limanları arasında çalışan gemiler.

Aktarma merkezi : Gelen yükün indirildiği, gidenlerin ise yüklendiği, kargoların kısa zaman aralıkları ile saklandığı, araçlar arası yük transferi

yapıldığı işlem merkezleri.

Aktif istif : Üzerinde çalışılan ve gereksinime göre malzeme konulan ya da kaldırılan yüklerin istifi.

Aleç : Konteynerin tam dolu olmadığına mevcut olan boş yer. Boş alan, içi sıvı dolu olan varil veya tanklarla doldurulamayacak alan.

Alıcı : Ürünü teslim alan taraf.

All commodity rate : Tüm mal tarifesi.

All in : Her şey dahil çıkıştan varışa tüm masrafları kapsayan fiyat anlaşması.

Allowance : İndirim

Alongside : Gemi bordasına yan tarafına kadar taşıma.

Also called collect on delivery : Teslimde ödemeli satış şekli.

Alternate routing : Alternatif yol güzergahı.

Alternative rates : Alternatif navlun.

Always safely afloat : Her zaman yüzer durumda

Always within institute warranties limits : Sigortacılıkta her zaman garanti limitleri içinde.

AM : Öğleden önce

Ambalaj : Ürünleri dış etkilerden koruyan, görsellik ve kullanım ergonomisi sağlayan kap.

Ambar : İhtiyaca bağlı olarak yüklerin ya da eşyaların bir süre beklemesi için konulan kapalı veya açık depo alanı.

Ambar teslim tesellüm fişi : Depolama, taşıma veya katma değerli hizmetler sunmak üzere, malı teslim alırken ya da teslim ederken imzalanan evrak.

Ambargo : Bir ülkenin belirli bir ülkeden çıkan tüm mallara ya da menşei- ne bakmadan belirli malın taşınması- na getirilen yasak.

Ambient temperature : Çevre ısısı.

American bureau of shipping : Ameri- kan denizcilik bürosu. Amerikan ge- milerinin seyrüsefere uygunluğunu tescil eden kuruluş.

American standards committee : Ame- rikan standartları komitesi. ABD'de elektronik veri değişimi standartları- nı belirlemekle yükümlü kuruluş.

American truckers association : Ame- rika kamyoncular birliği.

Amounts : Meblağ.

AMS : Amerika Birleşik Devletleri gümrüğünün otomatik özet beyan sistemi.

Ana güzergâh : Çıkış ve varış noktaları arasındaki en uygun ve en çok kulla- nılan yol.

Anlaşma : Koşulları önceden ve net ola- rak tanımlamak üzere ilgili taraflar arasında varılan mutabakat.

Anlaşmalı depo : Müşteriler adına de- polama faaliyetlerinin gerçekleştiril- diği depo.

Ante meridiem : Öğleden önce

Anti dumping vergisi : İthal malların yerli mallara ikame edilmesini teşvik etmek için konulan vergi.

Anti dumping duty : İthal malların yer- li mallara ikame edilmesini teşvik et- mek için konulan vergi.

Anti slipping mats : Kaymayı önleyici paspas.

Antrepo : Gümrük idaresine bağlı olarak

işletilen, içine sadece millileşmemiş ithal eşya ile ihracat amaçlı malların konulabileceği depo.

Any quantity : Navlunun mal miktarına bağlı olmadan uygulanacağını belir- ten ifade.

Any time : Her zaman.

AOC : Değişim amili.

Apparent good order : Harici muaye- nede malın zarar görmediğinin tespiti.

Appraisalment : İthal edilen ma- lın gümrük yetkilileri tarafından vergilendirilecek değerinin belirlen- mesi.

Appraisers stores : İthal edilen mal- ların gümrük kıymetinin tespiti için numunelerin alındığı, incelendiği, ölçüldüğü gümrük deposu.

Approx : Yaklaşık.

Approximately : Aşağı yukarı.

APS : Karar destek ve işletme planlama- sından oluşan bir sistem.

AQ : Belirlenen navlunun, mal mikta- rına bağlı olmadan uygulanacağını belirten ifade.

AR : Amerika kıtası demiryolu birliği.

Araç mührü : Konteyner, vagon gibi taşıma kaplarının kapılarına konulan metal veya kuşun mühür.

Arbitrary : Sabit fiyatın üstüne keyfi, ihtiyari fiyat koyma.

Ardiye : Ürünlerin malzemelerin sakla- nıp muhafaza edildiği yer.

Arrival : Varış saati

Arrival notice : Taşıyıcı tarafından ma- lın konşimentoda belirtilen noktaya ulaştığında alıcıya gönderdiği nota.

AS RS : Malzemenin depodaki yerine yerleştirilmesi ile depolandığı yerden alınarak sevk edilmesi işlemlerinin bilgisayar kontrollü donanımla gerçekleştirildiği, her bir raf koridorunda yerleştirme ve toplama amaçlı olarak yatay ve dikey yönde hareket edebilen robotların çalıştığı depolama sistemi.

ASC x12 : ABD’de elektronik veri değişimi standartlarını belirlemekle yükümlü kuruluş.

Asset based provider : Destekli lojistik hizmet kurumu.

Asset recovery : Varlıkların geri kazanılması.

Assignment : Mülkiyet vesaire bir hak tesisi için kıymetli evrakın devri.

Association of american railroads : Amerika kıtası demiryolu birliği.

Astarya laydays and cancelling clause – laycan : Geminin yükleme veya boşaltma için söz konusu limanda kalabileceği günlerin oluşturduğu aralık.

Aşamalı stok : Müşteri gereksinimlerini karşılamak üzere tedarik zincirinde belli bir aşamadaki stoktur.

ATA : Gerçekleşen varış zamanı.

Ata carnet : Fuar, sergi, ticari numune ve profesyonel ekipmanın sistemi kabul eden ülke topraklarını belirli bir süre için gümrüksüz giriş çıkışını sağlayan, ilgili ticaret odaları tarafından düzenlenen belge.

Ata karnesi : Fuar, sergi, ticari numune ve profesyonel ekipmanın sistemi kabul eden ülke topraklarını belirli bir süre için gümrüksüz giriş çıkışını

sağlayan, ilgili ticaret odaları tarafından düzenlenen belge.

ATB : Gerçek yanaşma zamanı.

ATD : Eşyanın geçici ihracı ve ithalini sağlayan belge.

ATR : Türkiye veya Avrupa topluluğu kaynaklı olan veya sayılan, ya da Türkiye veya toplulukta serbest dolaşım halinde bulunan eşyanın katma protokol hükümlerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere, ihracatçı ülke yetkili kuruluşlarınca düzenlenip, gümrük idaresine verilen belge.

ATS : Araç takip sistemi.

Atwartships : Geminin çapraz yönü.

Authority : Yetki.

Authorized carrier : Yetkili taşıyıcı.

Automated broker interface : Amerika Birleşik Devletleri gümrüğünde acentelerin ithalat işlemlerini gerçekleştirebildiği sistem.

Automated commercial systems : Amerika Birleşik Devletleri gümrüklerinin bilgi sistemi.

Automated manifest system : Amerika Birleşik Devletleri gümrüğünün otomatik özet beyan sistemi.

Avadanlık : Bir aracı onarmak için kullanılan aletlerin bulunduğu takım çantası.

Avoirdupois pounds : 0. 4535924277 kilogram eşitinde yük ağırlık birimi.

AWB : Havayolu konşimentosu.

AWWL : Her zaman garanti limitleri içinde anlamında sigortacılık deyimi.

Ayrıcalıklı tarife : Yükleyici tarafından belirlenmiş hacimden daha fazla

hacim için fiyat tarifesi. Normal hacmi aşan bölüm için sunulur.

B

B channel : B kanalı

B2B : Şirketler arası ticaret.

B2C : Nihai tüketiciye yönelik ticaret.

Back haul : Geri dönüş yükü.

Back to back : Rafların ön yüzlerinin koridora, arka yüzlerinin birbirlerine yakın şekilde yerleştirildiği, tüm ürün çeşitlerine doğrudan erişim olanağı sağlayan, manuel olarak veya elleçleme ekipmanları ile kullanılabilen raf sistemi.

Backflush : Kayıt düşme.

Backhaul : Ters yönde hareket etme.

BAF : Deniz hat işletmecilerini dalgalandıran akaryakıt fiyatlarından korumak için kullanılan yakıt ayarlama oranı.

Bağımsız tarife : Anlaşmanın ya da konferans sisteminin bir parçası olmayan her fiyat tarifesi.

Bağlama hizmeti : Farklı yerlerden gelen, göndericiden alıcıya tek bir konşimento altında nakledilen malın parçalarını birleştirme hizmeti.

Bales : Balya.

Ballast bonus : Geminin bir önceki seferindeki tahliye limanı ile bir sonraki seferindeki yükleme limanı arasında ana navlun hesabında önemsiz görülmeyecek kadar bir boş gidiş mesafesi ve maliyeti olması halinde, bu boş gidiş maliyetini karşılamak için alınan ücret.

Balloon freight : Hafif ve hacimli yük.

Bank guarantee : Bankanın konşimentonun kaybolması ya da yanlış yere gitmesi halinde verdiği garanti.

Banlı konveyör sistemi : Kutulu ve ambalajlı malzemelerden dökme malzemeye kadar ürün taşıma potansiyeline sahip olarak tasarlanmış konveyör.

Barcode : Barkod numarası.

Barge carriers : Mavnalı taşımak için tasarlanan gemi.

Barkod : Otomatik tanımlama teknolojisi kapsamında, bir optik okuyucu aygıt ile okunarak bilgisayar ortamına sayı, karakter ya da bunların karışımı olarak aktarılabilen, farklı kalınlıklardaki çizgi boşluk kombinasyonu.

Barratry : Gemi kaptanı veya diğer gemi yönetiminin, gemi sahibinin rızası ve amaçları dışında gerçekleştirdikleri yasadışı davranışlar veya yolsuzluklar için kullanılan terim.

Barrel bbl : Varil, 42 galon sıvıyı taşıyabilen kap.

Barter companies : Takas şirketi.

Base rate : Ana navlun. Ek masrafları haricindeki temel tarifede belirlenen taşımacılık ücreti.

Basing point : Taşıma ücretinde esas alınan ana nokta.

BCO : Varış yerinde malı teslim alan, malın taşınmasında üçüncü kişi olarak hareket etmeyen ve kayıtlarda ithalatçı olarak belirtilen kişi.

Beam : Gemi genişliği.

Bekleme süresi : Deniz ulaşımında, geminin limana ulaşması ve ayrılması arasındaki zaman.

Bekleme süresi : Yükün fiziksel olarak hareket etmediği süre.

Belge : Depolama, fatura, satın alma emri girişi gibi formlar.

Belt line : Ticari bölgede hizmet veren değişimli ray sistemi.

Benchmarking : Kıyaslama

Beneficial cargo owner : Varış yerinde malı teslim alan ve kayıtlarda ithalatçı olarak belirtilen kişi.

Beneficiary : Lehdar. Ödeme almaya yetkili kılınan şahıs.

Berth terms : Geminin yükleme aldığı rıhtımdan boşaltma yapacağı rıhtıma kadar masrafları kapsayan şart.

Beyan tutarı : Göndericinin beyan ettiği malların değeri.

Beyanname : Göndericinin beyan ettiği mal.

Bilateral : Karşılıklı tarafların karşılıklı rızasını gösteren kontrat terimi.

Bilgi ortaklığı : Perakendeciler, toptancılar ve üreticilerin nerede ortaklıklar geliştirebileceği ve gerçek zamanlı iletişim bağlantıları kurabileceğini gösteren etkin bir tüketici tepkisi ögesi.

Bilişim sistemi : Bir işletme içindeki verileri toplayan, bilgi haline dönüştüren ve gerektiğinde istenilen şekilde sunan sistem.

Bill of entry : Dış ticarete ilişkin eşyaya ilişkin özellikleri, boyutları, nitelikleri belirten yazılı beyan belgesi.

Bill of exchange : Senet, poliçe gibi ödeme araçları.

Bill of lading : Yükleme talimatıdır. Üzerinde taşınan yükün içeriği ile ilgili bilgiler bulunan yük taşıma senedi.

Bill of material : Malzeme cetveli.

Bill of party : Hizmet karşılığında ödeme yapmakla mükellef kılınan müşteri.

Bill of sale : Yükün mülkiyetini bir ödeme veya borçlanma karşılığında devreden vesika.

Billed weight : Konşimentoda belirtilen faturalandırılmış ağırlık.

Blanket bond : Birkaç kişi, mal ve eşyayı kapsayan tahvil.

Blanket rate : Tek bir yüklemedeki değişik mal kalemlerine uygulanabilir taşıma ücreti.

Blanket waybill : Birden fazla seferle taşınan yük için düzenlenen konşimento.

Bleeding edge : Tehlikeli girişim.

Blind shipment : Konşimentoda alıcısı veya gönderici belirtilmeden yapılan yükleme.

Block stowage : İstem dışı oynamaları önleyecek biçimde yapılan yük istifi.

Blocked trains : Farklı istasyonlarda durup vagon eklenip çıkartılmadan, tek bir varış noktasına çok sayıda vagonu taşıyan blok yük treni.

Blocking or bracing : Yüklerin sabitlenmesi için yanlarına konan ağaç ya da metal destekler.

Blok tren : Bir demiryolu katarının tümünün bu yüke tahsis edilmesidir.

BLS : Balya.

Board feet : 12 inç genişliğinde 1 feet uzunluğunda yük ölçüsü.

Bobtail : Treylersiz bir çekicinin karayolunda seyretmesi.

Bogie : Konteynerin altına monte edilen tekerlek sistemi.

Bolster : Şasiye monte edilen konteynerin güvenliğini sağlayan parça.

BOM : Malzeme cetveli.

Bond port : Giriş gümrük limanı.

Bonded freight : Gümrüklü yük.

Bonded warehouse : Gümrük mevzuatına tabi olan eşyaların, gümrük gözetimi altındayken muhafaza edildiği ve ilgili dış ticaret işleminin tamamlanabilmesi için gerekli işlemlerin yapıldığı bir tür depo.

Booking : Rezervasyon.

Booking number : Rezervasyon numarası.

Bottom air delivery : Sıcaklık kontrollü konteynerde hava sirkülasyonunu sağlayan düzenek.

Bottom side rails : Konteynerin tabanındaki uzunluksal yapı elemanları.

Bottom stowed : Ambarda istiflenmiş.

Bow : Geminin önü.

Box : Kutu.

Box trailer : Kapalı kasa dorse.

Boxcar : Kapalı demiryolu yük aracı.

Branch line : Şube hattı.

Break bulk : Dökme yük.

Breakbulk cargo : Çok amaçlı ya da genel yük gemisi.

Breakdown clause : Geminin bozulması, çarpışması durumlarında kira anlaşması.

Breaking bulk : Gemiyi boşaltmaya başlama.

Breaking out the box : Kutuyu açmak.

Bridge point : Bir limandan farklı limana taşınan yükün toplandığı kara ön taşıma noktası. Bir gemiyle taşınan yükün toplanarak konteynere yüklendiği ve yeniden taşınmak üzere farklı bir limana aktarıldığı liman.

Broken stowage: Yüklenen kargonun cins ve özelliğinden ya da yerleştirilmesindeki planlama hatasından dolayı kullanılamayan alan.

Broker : Bir yükü taşımaya hazırlanan ve yükün taşınmasından bir komisyon elde eden kişi. Aracı, simsar, komisyoncu,

Brokerage : Brokerin kiralama sözleşmesiyle ilgili hizmetinden dolayı hak ettiği komisyon.

Bulk : Bir ambalaj içinde bulunmayan dökme yük.

Bulk cargo : Maden cevheri, kömür, kum gibi paketlenmemiş veya konteynere konmamış, üzeri işaretlenmemiş dökme yük.

Bulk carrier : Dökme yük gemisi, dökme yük taşıyıcısı, hububat, gübre, maden filizi ve petrol gibi dökme malları taşımak için inşa edilmiş gemi.

Bulk freight : Ağırlığı az, istif faktörü yüksek yük.

Bulk freight container : Dökme yükler için bir boşaltma kapağı olan konteyner.

Bulkhead : Ayraç. Konteyner, vagon gibi taşıma kaplarında malların birbirinden ayrı taşınmasına yarayan separatör.

Bull rings : Taşınan malı sağlamlaştırmak ve kaymasının engellemek için konteynerin tabanına yerleştirilen parça.

Bunker adjustment factor : Petrol fiyatlarındaki dalgalanmaya karşı talep edilen ek ücret.

Bunker charge : Yakıt ayarlama faktörü.

Bunkers : Gemi yakıtı.

Business process re engineering : İş süreçlerinin yeniden tasarlanması.

Business to business : Şirketler arası ticaret.

Business to consumer : Nihai tüketiciye yönelik ticaret.

Buy out : Tümünden satın alma.

Buyers right to route : Satın alanın aracın izleyeceği yolu belirleme hakkı.

Büyük ton : 1016 kg'lık İngiliz tonu. 2, 204 pound.

C - Ç

Cabotage : Aynı ülkenin limanları arasındaki deniz ve su yolu taşımacılığına verilen ad.

CAD : Evrak karşılığı ödeme. Alıcının satıcı adına hareket eden acenteye mal evrakını teslimine karşılık yaptığı nakit ödeme.

CAF : Döviz kurlarındaki dalgalanmaya karşı armatörlerin talep ettiği navluna ek ücretler.

CAF+F : Mal bedeli ve taşıma ücreti satıcının sorumluluğu konteyner tahliye limanına varıncaya kadar olan sözleşme. Navlun ve taşıma bedelleri satıcıya aittir.

CAI+I : Mal bedeli ve sigorta.

Cannibalization of demand : Talebin yamyamlaşması.

Cannibalization of parts : Parçaların yamyamlaşması.

Capacity management : Kapasite yönetimi.

Capacity requirements planning : Kapasite ihtiyaçlarını planlama.

Captains protest : Kötü hava koşulları nedeniyle kaptan tarafından kargonun uğradığı zararlardan ötürü gemi sahibi veya işletmecisini sorumluluktan korumak için tutulan zabıt.

Car pooling : Taşıyıcının ve taşıtıcının merkezi bir otorite aracılığıyla özel kişilere ait kara ve demiryolu taşıma aracını kullanması.

Car seal : Konteyner, vagon gibi taşıma kaplarının kapılarına konulan metal veya kuşun mühür.

Carfloat : Limanlarda yük aktarımı için kullanılan raylı sistem.

Cargo : Yük

Cargo manifest : Belirli bir seferde taşınan yükün göndericisi ve alıcısı ile eşyanın cinsi ve miktarını gösteren liste.

Cargo NOS : Yük taşıma tarifelerinde belirtilen mal kalemleri arasında belirtilmeyen yükler için uygulanabilir tarife ücreti.

Cargo not otherwise specified : Yük taşıma tarifelerinde belirtilen mal kalemleri arasında belirtilmeyen yükler için uygulanabilir tarife ücreti.

Cargo preference : Ülke araçlarıyla taşınması gereken yük.

Cargo tonnage : Yük tonajı. Malın tarifeye tabi tutulan ağırlığı.

Carload : Konteyner yükü.

Carload rate : Araç yükü fiyatı.

Carnet : Bir malın uluslararası sınırları geçmesi için gümrük tarafından düzenlenen evrak.

Carriage : Taşıma, nakliye.

Carriage and insurance paid to : Mal bedeli, sigorta ve navlun ödenmiş, her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Carriage of goods by sea act : Amerika Birleşik Devletleri'nde denizyolu taşımacılığında taşıyıcının konşimentodan doğan sorumluluklarını düzenleyen 1936 tarihli kanun.

Carriage paid to : Mal bedeli ve navlun ödenmiş, her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şeklidir. Özellikle çok araçlı taşımacılık türlerinde kullanılır.

Carrier : Taşıyıcı. Bir taşıma kontratı gereği taşımının kara, hava, deniz, demiryolu, iç su yolu veya kombine olarak gerçekleştirilmesi sorumluluğunu üstlenen kişi ya da kuruluş.

Carrier certificate : Gümrüklerden malı çekmek için gümrük yetkilileri

tarafından taşıyıcıdan istenen vesika.

Cartage : Aynı ülkenin şehirleri arasında yapılan karayolu veya demiryolu taşınması.

Cartage : Kamyon veya ağır yük taşıtıyla yapılan yerel taşımalar için alınan ücret.

Cartment : Aynı gümrüğün yetki sahasında bir antrepodan diğerine taşıma yapmak için verilen belge.

Case mark : Sandık işareti.

Cash against documents : Evrak karşılığı ödeme. Alıcının satıcı adına hareket eden acenteye mal evrakını teslimine karşılık yaptığı nakit ödeme.

Cash against goods : İhraç edilen malın bedelinin malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından sonra ödendiği ödeme şekli.

Cash in advance : Alıcının satıcıya malın yüklenmesi için yaptığı ön ödeme.

Cash on delivery : Teslimde ödemeli satış şekli.

Cash with order : Sipariş verildiğinde ödeme.

Category management : Kategori yönetimi.

CBD : Teslim öncesinde ödeme yapılmasını öngören satış şekli.

CBM : Her kenarı 1 m olan küpün oluşturduğu alan, m³

CE : Amerika Birleşik Devletleri'ne ithal edilen malların deklarasyonu için kullanılan evrak.

CED : Türkiye menşeli meyve ve sebze ihracatı için Avrupa birliği bölgesine girişte istenen gıda sertifikası.

Cells : Konteyner gemilerinde konteynerlerin üst üste konduğu istiflenme biçimi.

Cellular manufacturing : Hücresel imalat.

Cemt : Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı

Center of gravity : Taşıma araçların ya da konteynerin ağırlık merkezi.

Centralized return center : İadeleri toplayan ve gideceği noktaya gönderilmesini sağlayan bir kanal.

Certificate : Gümrük veya diğer sorumlu kurumun taşıyıcıya tanıdığı izni gösteren belge.

Certificate of delivery : Depolama, taşıma veya katma değerli hizmetler sunmak üzere, söz konusu hizmeti veren firma, tedarikçi veya müşterilerden malı teslim alırken veya teslim ederken imzalama ve kaşeleme suretiyle söz konusu eşyaların ilgili tarafın sorumluluğuna geçtiğini belgelemek üzere düzenlenen evrak.

Certificate of manufacture : Üretim belgesi.

Certificate of origin : Uluslararası ticarette dolaşımda olan malın menşesini gösteren belge. Menşe şahadetnamesi.

CF : Mal bedeli ve navlunu kapsayan satış fiyatı.

CFD : Sürekli akışlı dağıtım.

CFR : Mal bedeli ve navlun ödenmiş, sadece deniz ve iç su taşımacılığında kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

CFS : Konteyner yüklerinin boşaltılıp yeniden yüklendiği eksik konteyner yüklerinin tamamlandığı yer.

Charge : Masraf, harç, ücret.

Chargeable weight : Ücretlendirilebilir ağırlık, kaplanan yere göre ağırlık bazında navlun hesaplanması.

Charter party : Gemi kira kontratı. Sözleşmenin süresi, navlun ücreti ve seferde uğranılacak limanlar gibi bilgileri düzenler.

Chassis sasi : Hareket halinde konteyneri güvenlik altına alan tekerlekli ve konteyner kilitli düzenek.

Chock : Yükün devrilmesini engelleyen metal ya da ağaç konstrüksiyon.

CIA : Alıcının satıcıya malın yüklenmesi için yaptığı ön ödeme.

CIF : Mal bedeli, sigorta ve navlun ödenmiş, sadece deniz ve iç su taşımacılığında kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

CIF+C : Satıcının malın maliyeti, navlun ücreti ve taşıma sigortasının yanı sıra komisyonları da karşıladığı satış anlaşması.

CIF+E : Satıcının malın maliyeti, navlun ücreti ve taşıma sigortasının yanı sıra kambiyo masraflarını da üstlendiği satış anlaşması.

CIFCI : Satıcının malın maliyeti, navlun ücreti ve taşıma sigortasının yanı sıra teslimat ve faiz giderlerini de üstlendiği satış anlaşması.

CIP : Mal bedeli, sigorta ve navlun ödenmiş, her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Ciro : Kıymetli evrakın arkasına atılan imza ile evraka konu alacağın hamiline devredildiğini gösterir.

City terminal service : Şehir içi terminal servisi.

CKD : Özel bir taşımaya tabi tutulacak tipteki araç, ekipman ve cihazların parçalarına ayrılarak taşınması.

Claim : Taşıma sırasında zarar gören veya eksik çıkan malların ödenmesi için hasar talebi ve hak iddiası.

Claims : Şikâyet.

Class rate : Sınıf tarifesi.

Classification : Sınıflandırma. Bir konşimentoda ayrıntılı olarak belirtilen mal kalemlerini ortaya koyan gümrük veya farklı yetkili kurumlar tarafından geliştirilen liste.

Classification rating : Sınıflandırma altına alınmış mal kalemlerine uygulanabilecek fiyatlandırma.

Classification yard : Yük treni katarının oluşturduğu alan.

Clayton act : Amerika Birleşik Devletleri'nin 1914 tarihli fiyat ayrımcılığı-yı yasadışı kılan yasa.

Clean bill of lading : Taşıyıcı tarafından düzenlenen ve malın taşıyıcı tarafından teslim aldığıında zarar görmemiş ve eksiksiz olduğunu gösteren konşimento.

Cleaning in transit : Malın çıkış ile varış noktaları arasında bir yerde durdurularak temizlenmesi, ayıklanması, yeniden ambalajlanması.

Clearance : Aracın köprü veya tünel gibi geçiş limitli yerlerden rahatlıkla geçebilecek şekilde yüklenmesi.

Cleat : Yükün dayanıklılığını arttırmak için monte edilen şerit.

Clecat : Gümrük Acenteleri ve Lojistik Birliği. 1958 yılında kurulmuş AB komisyonu nezdinde danışmanlık statüsüne sahip taşımacılık organizasyonu.

Clip on : İzole edilmiş konteynere takılabilen soğutma ekipmanı.

Close out liquidators : Ucuz ürün avcıları.

CLR : Rekabetçi hat navlunu.

CMC : Konteynerlerin takibini, demuraj hesaplarını yapan ve boş, dolu konteyner bilgilerini saptayan sistem.

CMCA : Amerika Birleşik Devletleri doğu yakası motorlu taşıyıcılar birliği.

CMR : Uluslararası nitelikteki taşıma anlaşmasının hükümlerini kabul eden ülkelerce kullanılan bir karayolu taşıma belgesi.

Co load : Birlikte yükleme

Coastwise : Sahil boyunca yapılan deniz taşımacılığı.

COD : Teslimde ödemeli satış şekli.

COFC : Demiryolu taşımacılığında düz vagonla taşınan konteyner anlamında kullanılan kısaltma.

COGSA : Amerika Birleşik Devletleri'nde denizyolu taşımacılığında taşıyıcının konşimentodan doğan sorumluluklarını düzenleyen 1936 tarihli kanun.

Collect shipment : Navlunun varış yerinde alınacağını belirten ibare.

Collecting bank : Mal ve konşimento üzerinde hiçbir sorumluluk üstlen-

meyen, satıcı bankasının acentesi konumunda olan banka.

Collecting free : Varış limanında mali gemiden almak için ödenen ücret.

Collection : Satıcı tarafından kesilen, genellikle diğer taşıma evrakının eklendiği, ödemenin talimatlarını içeren çek.

Combination export manager : Birbirinin rakibi olmayan birden fazla üreticinin malını ihraç eden firma.

Combination passenger and cargo ships : 13'ten fazla yolcu kapasiteli, yolcu ve kargo gemisi.

Combination rate : 2 ya da daha fazla faktörden oluşan oran.

Combined bill : Kargonun kara, deniz ve hava kombinasyonları ile taşınması söz konusu olduğunda tanzim edilen konşimento çeşidi.

Commercial invoice : İhracatçıyla ithalatçı arasında tüm işlemlerin kaydedildiği, taşınan mal için düzenlenen evraklara temel teşkil eden ticari fatura.

Commodity : Yük, taşınan mal.

Commodity rate : Belirli yük kalemleri için uygulanan taşıma ücretini gösteren tarife.

Common carrier : Tarifeler üzerinden mal taşımacılığı yapan kişi ya da firma.

Common health entry document : Türkiye menşeli yaş sebze ve meyve ihracatı için Avrupa Birliği bölgesine girişte istenen gıda sertifikası.

Common law : Örf ve adete dayanan, yazılı olmayan hukuk.

Competitive line rate : Rekabetçi hat navlunu.

Completely knocked down : Taşınmak için tümüyle sökülüp kurulabilir. Özel bir taşımaya tabi tutulacak tipteki araç, ekipman ve cihazların parçalarına ayrılarak taşınması.

Concealed damage : Gizli hasar. İlk tetkikinde veya malın ambalajı açılmadan fark edilemeyecek hasar.

Concurrence : Mutabakat belgesi.

Conditions of contract : Sözleşme koşulları.

Conference : Aynı rotada hizmet veren armatör ve gemi sahiplerinin kurduğu ortak kural ve tarifeleri bulunan birlik.

Conference terms : Düzenli hat gemi şirketlerinin aralarında yaptıkları anlaşmanın koşulları.

Confidential contract : Gizli sözleşme.

Confirmed letter of credit : Teyitli kredi mektubu, akreditif. Yabancı banka tarafından düzenlenen, yerel banka tarafından onaylanan kredi mektubu. Teyitli kredi mektubuna sahip ihracatçı, yabancı alıcı veya bankasının kusuru bulursa bile ödeme alma garantisine sahiptir.

Confirming bank : Onaylayan keşideci banka. Bir farklı bankanın kredi mektubunu teyit eden ve kredi mektubunda belirtilen evrakın tesliminde ödeme yapmayı kabul eden banka.

Connecting carrier : İki taşıyıcı arasında bağlantı kuran taşıyıcı firma.

Consign : Mal sevk etmek.

Consignations : Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere dış alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube temsilciliklerine mal gönderilmesi şeklinde yapılan ihracat şekli.

Consignee : Taşıma evraklarında, taşınan malları teslim almakla yetkili kılınan kişi ya da firma.

Consignee mark : Tanımlama için paketlerin üzerine konan, genellikle üçgen, daire, kare gibi şekillerle boşaltma limanını belirten harflerin bulunduğu semboller.

Consignment : Taşınmak üzere bir aracının belirttiği yere gönderilen, ancak hala üreticinin hak sahibi olduğu mal.

Consignor : Konşimentoda malın göndericisi olarak belirtilen kişi.

Consolidation : Aynı sevkiyata gidecek farklı kaynaklardan yüklerin birleştirilmesi.

Consolidation : Küçük miktarda yüklerden büyük yükleme partileri oluşturarak taşımacılıkta ölçek tasarrufu sağlanması.

Consolidator konsolide : Elden konsolidasyon hizmeti veren kişi ya da firma.

Construction differential subsidy : Yapım ücret farkı sübvansiyonu.

Consular decleration : Gönderilen ülkenin konsolosluğu tarafından onaylanan yük detayı.

Consular invoice : Bazı ülkeler tarafından istenen, bir konsolosluk yetkilisi tarafından imzalanan belge.

Consular visa : Gönderilen ülkenin konsolosu tarafından evraklara eklenen imza ya da mühür.

Consumption entry : Amerika Birleşik Devletleri'ne ithal edilen malların deklarasyonu için kullanılan evrak.

Container booking : Konteyner taşımacılığı yapan gemi hatlarında konteyner için yer rezervasyonu yaptırmak.

Container freight station : Konteyner yüklerinin boşaltılıp yeniden yüklendiği yer. Genellikle eksik konteyner yüklerinin tamamlandığı, yüklerin konsolidasyonun yapıldığı yer.

Container konteyner : Çeşitli boy, genişlik ve yükseklikte, soğutmalı, havalandırılmalı, üstü açık, dökme yük için gemi, uçak, tren ve kamyonla taşınabilen taşıma kabı.

Container load : Konteyneri doldurmaya yeterli yük.

Container manifest : Konteyner içindeki mal ve yükleme bilgilerini içeren evrak.

Container movement control : Konteynerlerin takibini, demuraj hesaplarını yapan ve boş dolu konteyner bilgilerini saptayan sistem.

Container on flat car : Demiryolu taşımacılığında düz vagonla taşınan konteyner.

Container poll : Firmalar arasında konteynerlerin ortak kullanıma açılması sözleşmesi.

Container terminal : Dolu veya boş konteynerlerin istifleme, yükleme, boşaltma, tamir ve bakımının yapıldığı kara, deniz, demiryolu bağlantıları bulunan alan.

Container yard : Yüklü veya boş konteynerlerin elleçlendiği, yüklendiği, boşaltıldığı, depolandığı alan.

Containerizable cargo : Konteynerde boşluk bırakmayan, yer kaybına yol açmayan ergonomik yük.

Containerization : Değişik taşıma modları için genel veya özel amaçlı kargonun konteynere yüklenmesi.

Containerload : Konteyner yükü.

Continuous flow distribution : Sürekli akışlı dağıtım.

Continuous replenishment program : Sürekli yenileme programı.

Contraband : Yasak kargo.

Contract : İki ya da daha fazla tarafın bir yükümlülüğü belirli bir değerle belirli bir süre içinde yerine getirmek üzerinde vardıkları yasal yazılı anlaşma.

Contract carrier : Bir sözleşme dahilinde mal ya da yolcu taşımacılığı yapan kişi ya da kuruluş. Sözleşmeli taşıyıcı.

Control tower : İşletmeler için tedarik zinciri ve ürün akışını sorunsuz bir şekilde yöneten ve daha da geliştiren uzman grup.

Controlled atmosphere : Gazların karışımını kontrol eden bilgisayar kontrollü taşımacılık sistemi.

Conversion key : Ölçü birimleri arasında dönüşüm için baz alınan tablo.

Conveyor : Yükleri havadan veya yerden taşımaya yarayan, kapalı devre çalışan devamlı aktarma mekanizması.

Corner posts : Konteynerin köşelerinde bulunan ve konteynerlerin taşıma aracının üzerine yerleştirilmesi veya taşıma aracından alınmasını kolaylaştıran dikey çerçeve.

Correspondant bank : Yurtdışı bankanın işini idare eden yerel banka. Muhabir banka.

Cost and freight : Malın bedeli ve taşıma ücreti satıcının sorumluluğu konteyner tahliye limanına varınca ya kadar olan, sadece deniz ve iç su taşımacılığında kullanılan bir teslim şekli.

Cost and insurance : Malın bedeli ve sigorta

Cost, insurance and freight : Mal bedeli, sigorta ve navlun ödenmiş, sadece deniz ve iç su taşımacılığında kullanılan bir teslim şekli.

Cost, insurance, freight & commission : Satıcının malın maliyeti, navlun ücreti ve taşıma sigortasının yanı sıra komisyonları da karşıladığı satış anlaşması.

Cost, insurance, freight & exchange : Satıcının malın maliyeti, navlun ücreti ve taşıma sigortasının yanı sıra kambiyo masraflarını da üstlendiği satış anlaşması.

Cost, insurance, freight, collection and interest : Satıcının malın maliyeti, navlun ücreti ve taşıma sigortasının yanı sıra teslimat ve faiz giderlerini de üstlendiği satış anlaşması.

Cost, insurance, freight, landed : Malın bedeli, sigorta, navlun ve boşaltma masraflarını üstlendiği satış anlaşması.

Cost: Maliyet.

Counter trade : Eşit değerde olduğu kabul edilen iki mal grubunun doğrudan ve eş zamanlı olarak değiştirildiği işlem, takas.

Countervailing duty : Yerel ihracatı desteklemek için yabancı ithalatçıya uygulanan vergi.

CPT : Uluslararası teslim şekli. Mal bedeli ve navlun ödenmiş, her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Crane : Ağır yük kaldırmaya ve bir yere taşımaya yarayan araç.

CRC : İadeleri toplayan ve gideceği noktaya gönderilmesini sağlayan bir kanal.

Cross docking : Tedarikçilerden gelen malların, depo içinde yerleştirilmeden, belli bir süre içinde sevki noktalarına gönderilmesi işlemi.

Cross member : Konteynerin altına monte edilen, konteyneri sağlamlaştıran çapraz konstrüksiyon.

CRP : Kapasite ihtiyaçlarını planlama. Sürekli yenileme programı.

CU : Metrik sistemde küpün kısaltması.

Cube foot : 1, 728 inç. Büyüklüğündeki hacim ölçüsü.

Cube out : Bir konteynerin hacminin yasal ağırlık limitlerinin altında dolması.

Cubic : Metrik sistemde küpün kısaltması.

Currency adjustment factor : Döviz kurlarındaki dalgalanmaya karşı armatörlerin talep ettiği navluna ek ücretler. Deniz hat işletmecilerini

dalgalandıran akaryakıt fiyatlarından korumak için Amerikan dolarındaki dalgalanmaların navluna dahil edilmesidir.

Custom entry : Gümrük girişi.

Custom invoice : Gümrük faturası. Ticari fatura, menşe şahadetnamesi ve kıymet sertifikasındaki tüm verileri içeren form.

Custom of the port : Malın gönderildiği ülke limanlarındaki taşıma masraflarını etkileyen yerel kuralları.

Customhouse : Gümrük ofisi.

Customhouse broker : Müşterisi adına gümrük işlemlerini gerçekleştirmek için yetkili kılınan yasal aracı.

Customs : Gümrük.

Customs bonded warehouse : Gümrüklenecek malların konulmasına izin verilen depo alanı.

Cut off time : Tren veya geminin kalkışından önce yüklerin terminale teslim tarih ve saati.

CWO : Sipariş verildiğinde ödeme.

CWT : 100 pound biriminde ağırlık ölçüsü.

CY : Yüklü veya boş konteynerlerin elleçlendiği, yüklendiği, boşaltıldığı, depolandığı alan.

Cycle count : Stok doğruluğunu sağlamak amacıyla, stoğun belirli dönemlerde bir düzen içerisinde sayılma ve kaydedilmesi.

Çapraz dağıtım : Lojistik etkinliğini üst seviyelere çıkarmak ve ürün akışının hızlı bir biçimde sağlanması için kullanılan lojistik faaliyet.

Çapraz sevkiyat : Tedarikçiden temin edilen ürünlerin stoğa alınmadan ve taşıma kabı bazında içeriği bozulmadan müşterilerin gereksinimlerine göre tasnif edilerek sevk edilmesi.

Çeki listesi : Koli, ambalaj listesidir. Kargonun içindeki eşyaların adet, parça, ağırlık, boyut ve numaraları ile alıcı bilgilerini ve adresini gösteren ayrıntılı liste.

Çeki listesi : Stokta bulunan malzemelerin devir hızı, miktar, değer, gibi ölçütlere göre sınıflandırılması.

Çekici : Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş motorlu taşıt.

D

D H : Tehlikeli ve taşınması dikkat ve özen isteyen kargo.

DA : Amerika Birleşik Devletleri gıda ve ilaç idaresi.

DAF : Varış yeri belirtilmek suretiyle sınırda teslim. Belirtilen yerde malların gümrük çıkış işlemleri tamamlanmış olarak sınırda, ancak bitişik ülkenin gümrük sınırından önceki belirlenen yerde ve noktada teslim hazır hale getirilmesiyle satıcının yükümlülüklerinin sona ermesi anlamına gelmektedir.

Dağıtılmış stok : Aynı malzeme stoğunun farklı yerlerde bulundurulması.

Dağıtım : Ürünlerin belirtilen zaman, miktar gibi koşullara uygun olarak, belirtilen yerlere sevk ve teslim edilebilmesi gönderilmesi için gerçekleştirilen işlem.

Dağıtım ağı : Ürünlerin sevk noktalarından teslim noktalarına kadar geçen süreçte yer alan depo, rota, satış noktası gibi öğelerin tanımlandığı sistemdir.

Dağıtım kanalı : Üretilen malların son kullanıcıya kadar olan akışında ve bu akış üzerindeki bağlantı noktaları.

Dağıtım merkezi : Tedarikçilerden gelen ürünlerin dağıtımına kadar geçen süre içinde ambalajlama, depolama, elleçleme, katma değerli işlemler ve sevkiyatının yapıldığı lojistik tesis.

Damage claim : Hasar talebi.

Damage free car : Hasarlara karşı özel ekipmana sahip yük vagonu.

Dangerous & hazardeous : Taşınması özen ve dikkat isteyen kargo.

Dangerous goods regulations : Tehlikeli madde kuralları.

DAP : Mal bedeli, sigorta, navlun ve iç taşımalar ödenmiş, çok çeşitli taşıma dahil her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Dar koridor depolama sistemi : Depoları daha verimli kullanabilmek için kullanılan raf sistemleri.

Dar koridor istif ekipmanı : Dar koridor depolama sistemi içerisinde lazer ışığı, ray, manyetik çizgi gibi kılavuzlarla hareket ederek paletlerin rafa yerleştirilmesi.

Dara ağırlığı : Vagon ya da konteynerin boş ağırlığı.

DAT : Uluslararası teslim şekli. Mal bedeli, sigorta, navlun ve iç taşımalar ödenmiş, çok çeşitli taşıma dahil her türlü taşıma şeklinde kullanılan ulus-

lararası ticarete bir teslim şekli.

Daytime : Gündüz.

DDC : Konteyner büyüklüğüne bağlı olarak birçok kargo tarifesine uygulanan tali masraftır.

DDP : Uluslararası teslim şekli. Mal bedeli, sigorta, navlun ve iç taşımalar ödenmiş, çok çeşitli taşıma dahil her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

DDU : Gümrük resmi ödenmeden teslim malların ithalatçı ülkede belirlenen yerde hazır bulundurulmasıyla, satıcının teslim yükümlülüğünü yerine getirmiş olacağını ifade eden teslim şekli.

Dead weight tonnage : Yük tonajı.

Deadweight : Bir geminin kuru, kargo ve likit yük toplam ton taşıma kapasitesini ifade eder.

Declared value : Beyan edilen bedel.

Deconsolidation point : Dağınık veya konteynere yerleştirilmemiş kargonun teslimat için yeniden yüklendiği yer.

Dedicated contract carriage : Tahsisli taşıma hizmeti.

Dedveyt tonilato : Yük tonajı.

Deep sea: Kıtalararası denizyolu taşımacılığında derin deniz geçişi.

Deferred rebate : Ertelenmiş iade.

Deficit weight : Eksik ağırlık (olması gerekenden).

Değerli mal : Ticarete konu olan tüm mal, yük, eşyalara verilen ad.

Değişken maliyetler : Fiyatların kısa zaman içinde yapılan faaliyetlere göre değişmesi. Örneğin kargoyu

ülke sınırları içinde tren veya kamyonla ulaştırmayı içeren fiyatlar, bazı limanlardaki yapılan işler ve kısa süre için kiralanmış teçhizatların masraflarındaki değişiklikler.

Delivered at frontier : Varış yeri belirtilmek suretiyle gümrük çıkış işlemleri tamamlanmış olarak sınırda teslim.

Delivered at place : Mal bedeli, sigorta, navlun ve iç taşımalar ödenmiş, çok çeşitli taşıma dahil her türlü taşıma şeklinde kullanılan teslim şekli.

Delivered at terminal : Mal bedeli, sigorta, navlun ve iç taşımalar ödenmiş, çok çeşitli taşıma dahil her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Delivered duty paid : Mal bedeli, sigorta, navlun ve iç taşımalar ödenmiş, çok çeşitli taşıma dahil her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Delivered duty unpaid : Gümrük resmi ödenmeden teslim malların ithalatçı ülkede belirlenen yerde hazır bulundurulmasıyla, satıcının teslim yükümlülüğünü yerine getirmiş olacağını ifade eder. Satıcı, buraya kadar getirilirken malların masraf ve risklerinden gümrük resmi, vergiler ve diğer ödenebilir ithalat ücretleri dışında sorumludur. Alıcı, oluşabilecek herhangi artı masrafları ve gümrük çıkış işlemlerinde yetersizlikten dolayı oluşacak riskleri üstlenir.

Delivered ex quay : Malların gümrük giriş işlemleri tamamlanmış olarak, ismi geçen uygun rıhtımın üzerinde-

ki limanda teslim. Satıcının malların teslimine kadar olan gümrük resimlerini, vergilerini ve diğer ücretleri de içeren tüm masraf ve riskleri taşıması gerekir.

Delivered ex ship : Varış limanı belirtilmek suretiyle malları gümrük işlemleri tamamlanmadan, gemi üzerinde teslim yükümlülüğünü yerine getirmesidir. Satıcı, belirlenmiş limana gelene kadar geçen sürede mallara gelebilecek riskleri ve masrafları karşılamak zorundadır.

Delivery instructions : Belirtilen adresten malın alınıp dağıtım iskelesine teslim talimatı.

Delivery note : İşletmedeki ticari mal, sabit kıymet, hurda, hammadde gibi maddi olan her çeşit varlıkların kayıt altına almak amacıyla kullanılan resmi evrak.

Delphi yöntemi : Geleceğe ilişkin tahminler yapmada yararlanılan, organizasyonda bir sorunun çözümü için uzman kişilerin yüz yüze görüşmeler ve tartışmalar yoluyla bir konu hakkında karar vermelerine ve uzlaşmalarına imkân sağlayan bir yöntem.

Demand chain : Talep zinciri.

Demdes : Malı öngörülenden daha hızlı veya daha yavaş yüklemenin veya boşaltmanın karşılığında ödenen para.

Demoraj : İzin verilen süreden fazla ekipmanın tutulmasında oluşan kira tarifesi.

Demuraj : Geminin kendisine tanınan yükleme ve boşaltma süresini aşması ya da konteyner içinde bekleyen yü-

kün tanınan süreden önce gümrükten çekilip boşaltılmaması.

Demurrage : İzin verilen süreden fazla ekipmanın tutulmasında oluşan kira tarifesi.

Demurrage despatch : İzin verilen süreden fazla ekipmanın tutulmasında oluşan kira tarifesi.

Density : Yoğunluk.

Depo : Ürünlerin ya da malların ham madde aşamasından üretim ortamına, üretim ortamından dağıtımına kadar gerçekleştirilen faaliyetler için stratejik öneme sahip ara noktalar.

Depo giriş belgesi : Depoya yerleştirilen ithal edilmiş malları tanımlamaya yarayan belge. Görevi, mallar depodayken değil, dağıtım için depodan çıkartıldığında ve tüketilmeye başlandığı zaman vergilerini toplamaktır.

Depo yönetim sistemi : Depoya gelen ürünlerin kabul edilmesinden sevk edilmesine kadar geçen tüm süreci dış saha yönetimi dahil, bilgisayar ortamında ve otomatik tanıma teknolojilerini kullanarak raporlayan, barındırdığı akıllı algoritmalarla süreç içerisinde adres belirleme gibi konularda kararlar alarak çalışanları yönlendiren, kaynakların takibini ve planlamayı sağlayan sistem.

Depodan son kullanıcıya hızlı teslim : Taşıyıcının göndericiden malı teslim alıp nihai tüketim noktasına tüm taşıma hizmetlerini sunması.

Depolama : Bir ürünün kullanılmak ya da sevk edilmek üzere belirlenen koşullara uygun olarak saklanması.

Depot container : Boş konteynerlerin alınıp bırakıldığı boş alan.

DEQ : Rıhtımda teslim. Malların gümrük giriş işlemleri tamamlanmış olarak, ismi geçen uygun rıhtımın üzerindeki limanda, sorumluluğun yerine getirilmesi manasına gelir. Satıcının malların teslimine kadar olan gümrük resimlerini, vergilerini ve diğer ücretleri de içeren tüm masraf ve riskleri taşıması gerekir.

DES : Gemide teslim. Varış limanı belirtilmek suretiyle malları gümrük işlemleri tamamlanmadan, gemi üzerinde teslim yükümlülüğünü yerine getirmesidir. Satıcı, belirlenmiş limana gelene kadar geçen sürede mallara gelebilecek riskleri ve masrafları karşılamak zorundadır.

DESI : Sandık, koli ve paket gibi yüklerin en, boy, yüksekliklerinin santimetre cinsinden birbiriyle çarpıldıktan sonra 3.000'e bölünmesiyle elde edilen değer.

Design for disassembly : Demontaja uygun tasarım.

Design for logistics : Lojistiğe uygun tasarım.

Design for manufacturing : İmalata uygun tasarım.

Design for reverse logistics : Ters lojistiğe uygun tasarım.

Destek payandası : Batmayı veya eğilmeyi önlemek için bir şeyin karşısına veya altına bir direk veya destek yerleştirmek.

Destinasyon : Taşıyıcının malı alıcıya teslim edeceği varış yeri.

Destinasyon : Varış noktası.

Destination delivery charge : Konteyner büyüklüğüne bağlı olarak birçok kargo tarifesine uygulanan tali masraftır.

Destination rail freight station : Varış yeri demiryolu yük taşıma istasyonu.

Detention : Verilen zaman sınırını aşarak taşıyıcı ekipmanının gecikmesine sebep olanlara verilen para cezasıdır.

Devanning : Konteynerin boşaltılması.

Devredilebilir akreditif : Lehtarını ödeyecek olan bankadan, akreditifin tamamını veya bir kısmını üçüncü bir şahsa devretmesini talep edebileceği akreditif türüdür.

DF car : Hasara karşı özel ekipmana sahip yük vagonu.

DFD : Demontaja uygun tasarım.

DFL : Lojistiğe uygun tasarım.

DFM : İmalata uygun tasarım.

DFRL : Ters lojistiğe uygun tasarım.

DGR : Tehlikeli madde kuralları.

Differential : Fark.

Dikey depolama sistemi : Her bir modülünün içerisinde bir asansör sistemi ve tepsiler bulunan mekatronik sistem.

Dikey konveyör sistemi : Katlar veya aynı kat içerisinde yükseklik farkı olan istasyonlar arasında iletişimin, eğimli konveyör ile çözülebilecek kadar uzun olmadığı durumlarda kullanılan konveyör sistem.

Discrepancy letter of credit : Sunulan belgelerin kredi mektubunun gerekliliklerine uygun olmaması durumu. Bankalar alıcı veya satıcıya durumu bildirip talimat beklerler.

Discrimination : Haksız fark.

Displacement : Geminin ağırlığı.

Disposition : Elden çıkarma.

Disposition cycle time : Elden çıkarma döngü süresi.

Distribution resource planning : Dağıtım kaynaklarının planlanması.

Diş saha yönetimi : Lojistik tesis sınırları içine girenlerin trafik akışı, park alanlarının kullanımı ve güvenlik zincirinin korunması gibi konularda belirlenmiş kurallara uygun hareket etmesinin sağlanması ve takip edilmesi.

Diversión : Transit halindeki malın veya tüm geminin rotasındaki sapma, değişiklik.

Division : Ortak yüklemelerden elde edilen geliri taşıyıcıların bölüşmesi.

Dock : Kara taşımacılığında bir terminalindeki yükleme ve boşaltma alanı. Rıhtım.

Dock receipt : Malın teslim alındığına dair rıhtım irsaliyesi.

Documents againts acceptance : Alıcının ödemeyi yapması halinde evrakın teslim edilmesine ilişkin verdiği talimat.

Doğrudan direkt sevkiyat : Depolama yapılmadan ürünlerin müşteriye gönderilmesi.

Dolly : Konteyner çekiciye bağlı olmadığı zaman kullanılan konteynerlerin ön tarafını destekleyen tekerlek seti.

Door to door : Evden eve nakliye. Ürünün satıcıdan alıcıya kadar tüm taşıma işlemlerinin gerçekleştirilmesi.

Dozvola : Ülkeler arası transit geçiş hakkı sunan belge. Bu belgeyle tırlar diğer ülkelerden transit geçiş yapabilirler.

Dökme : Büyük miktarlarda paketleme işlemi yapılmadan taşınan mal.

Dökme yük : Ambalaj içinde olmayan eşya, yük.

Dönemsel sayım : Stok miktarının belirli dönemlerde sayılması ve kaydedilmesi.

Dördüncü parti lojistik : Firmaların kendi organizasyon kaynaklarını, yeteneklerini ve teknolojisini, üçüncü taraf lojistik şirketleri ile bir araya getirerek ve tüm zincirin tasarımını ve yönetimini üstlenmesi.

Döviz ayarlama faktörü : Amerikan dolarındaki dalgalanmaların navluna dahil edilmesi. Döviz kurlarındaki dalgalanmaya karşı armatörlerin talep ettiği navluna ek ücret.

DPU : Belirlenen yerde boşaltılmış olarak teslim.

Draft : Muhatabın belirli tarihte belirli miktarda ödeme yapması yönünde koşulsuz talimatı.

Draft bank : Satıcının alıcıya bir banka aracılığıyla gönderdiği çek, poliçe ya da senet.

Draft clean : Hiçbir evrak ekli olmayan çek, poliçe ya da senet.

Draft date : Kabul tarihine bakılmadan belirli tarihte vadesi dolan çek, poliçe ya da senet.

Draft discounted : Bir kredi mektubu altında kabul edilmiş, banka tarafından iskontolu olarak satın alınmış vadedi çek, poliçe ya da senet.

E

Draft sight : Talep halinde vesika karşılığı ödenebilen çek, poliçe ya da senet.

Draft time : Vesika karşılığı ya da kabulü rücuundan sonra vadesi dolan çek, poliçe ya da senet.

Drawback : Vergi iadesi .

Drawbag : İthalat harcının kısmi geri ödemesi.

Drawee : Ödemeyi alan muhatap.

Drayage : Kamyon veya ağır yük taşıtıyla yapılan yerel taşımalar için alınan ücret.

DRP : Dağıtım kaynaklarının planlanması.

DRSF : Varış yeri demiryolu yük taşıma istasyonu.

Dry bulk container : Toz, katı, akışkan ve küçük taneli malları dökme halinde taşımak için yapılmış konteyner.

Dry bulk cargo : Kum, hububat gibi ambalajlanmamış, kuru dökme yük.

Dry cargo : Sıvı olmayan kargo.

Dumping : Malı bir ülkenin ortalama piyasa fiyatının altında indirimli ithal etmek.

Duty paid : Malların gümrük işlemleri tamamlanmış olarak rıhtımda teslim edilmesi.

Düzensiz hat : Deniz taşıma şirketleri, gemilerini düzgün ve periyodik rotalarda kullanmaz. Nerede yüklenecek kargo varsa gemilerinin oraya yönlendirir.

DWT : Yük tonajı.

E Devlet : Devletle ilgili istatistiksel ve hukuki işlemlerin internet ortamında gerçekleştirilmesidir.

E tedarik : Satın alma işlemlerinin internet üzerinden gerçekleştirilmesi.

EAN : Avrupa barkod kodu.

Eastern central motor carriers association : Amerika Birleşik Devletleri Doğu Yakası Motorlu Taşıyıcılar Birliği.

Eastern weighing and inspection bureau : Amerika Birleşik Devletleri Doğu Yakası Ağırlık Ölçüm ve Muayene Merkezi.

Economic order quantity : Elektronik sipariş miktarı.

Economic value added : Ekonomik katma değer.

ECR : Etkili tüketici tepkisi.

Edge protector : Taşıma kaplarındaki metal şeritlerin malın ambalajına zarar vermesini engelleyen koruyucu.

EDI : Bilgisayar sistemleri arasında ticari bilgi akışını güvenli biçimde sağlayan veri değişim sistemi.

Edifact : Birleşmiş Milletler tarafından desteklenmiş ticarete elektronik bilgi alışverişi standartlarını belirleyen kuruluş.

EIR : Konteynerin bir taşıyıcıdan diğerine veya bir terminalden diğerine taşınması için istenen evrak.

Ekonomik iş birliği ve kalkınma örgütü : Dünyanın en büyük gayri safi milli hasılaya sahip ülkelerinin oluşturduğu örgüt.

Eksik tonaj : Olması gerekenden eksik ağırlık.

Electronic data interchange : Elektronik bilgi alışverişi.

Electronic data interface : Bilgisayar sistemleri arasında ticari bilgi akışını güvenli biçimde sağlayan veri değişim sistemi.

Electronic point of sale : Elektronik satış noktası.

Elektrikli transpalet jet : Elle kumandalı ve elektrik gücüyle çalışan paletli yükleri yatay yönde taşımak için kullanılan ekipman.

Elektronik tedarik : Satın alma işlemlerinin internet üzerinden gerçekleştirilmesi.

Elektronik ürün kodu : Tedarik zincirindeki bir ürünün, anında tanımlanması ve izlenmesi için, imalatçı, ürünün seri numarası gibi bilgileri içeren kod.

Elektronik veri değişimi : Bilgisayar sistemleri arasında ticari bilgi akışını hızlı ve güvenli biçimde sağlayan veri değişim sistemi.

Elevating : Tahıl ürünlerinin tahıl asansörleri ile taşınması için biçilen değer.

Elkins act : Amerika Birleşik Devletleri kongresinin 1903 yılında çıkardığı, muhasebe uygulamalarında belli standartlar getiren ve yanlış uygulamalara ceza sistemi uygulayan kanun.

Elleçleme : Ürünlerin yerinin değiştirilmesi, paket yapısının yeniden oluşturulması, kap boyutlarının değiştirilmesi, kontrol edilmesi, etiketleme,

streçleme gibi işlemler.

Eminent domain : Devletin özel mülkiyete ait malları kamu yararına makul bir tazminatla el koyması.

Empty repo : Boş konteynerin taşınması ve bu taşımaya ilişkin kontrat.

Emtia : Ticarete konu olan tüm mal, yük, eşya.

Endorsement : Ciro

Enformasyon : Veriye nazaran daha geniş bir içeriğe sahip olan yazılı, sözlü ya da görsel bilgi.

Enterprise resource planning : Teknoloji ve yazılımın aracılık ettiği iş süreçlerinin entegre yönetimi.

Entry : İthalata ilişkin malın, ülke gümrük işlemlerinin gerçekleştirilmesi için gümrük tarafından istenen belge.

Envanter inventory : Tüm demirbaş ve stokların listesi.

EOQ : Ekonomik sipariş miktarı.

EPOS : Elektronik satış noktası.

EPR : Genişletilmiş üretici sorumluluğu.

Equalization : Malları konşimentoda yazan noktadan farklı bir yerde teslim almak için verilen izin.

Equipment interchange receipt : Konteynerin bir terminalden diğerine ya da bir taşıyıcıdan diğerine taşınması için istenen evrak.

Erişim alanı : Malzeme sayımı amaçlı raf gözü veya istiflere erişmek için kullanılan geçittir.

ERP : Teknoloji ve yazılımın aracılık ettiği ana iş süreçlerinin entegre yönetimi.

Esnek konveyör : Her bölümü 1 metre uzunluğunda ve makaslı yapısı sayesinde, uzayıp kısalarak farklı mesafelere uyum sağlayabilen konveyör modeli.

Esneklik : Tüketici talebindeki değişime uyum sağlayabilme.

Estimated time of arrival : Tahmini olarak belirtilen varış zamanı.

Estimated time of departure : Tahmini olarak belirtilen çıkış zamanı.

Eş zamanlı giriş ve sipariş hazırlama : Tedarikçiden temin edilen ürünlerin stoğa alınmadan, tasnif ve sevk edilmesi.

ETA : Tahmini olarak belirtilen varış tarihi.

ETD : Tahmini olarak belirtilen çıkış tarihi.

Ethylene etilen : Bazı sebze ve meyve tarafından salgılanan, olgunlaşmayı hızlandıran gaz.

Eur 1 certificate : Eur 1 Avrupa serbest dolaşım sertifikası.

European article numbering : Avrupa barkod kodu.

EVA : Ekonomik katma değer.

EVD : Bilgisayar sistemleri arasında ticari bilgi akışını güvenli biçimde sağlayan veri değişim sistemi.

Ex ... from ... : Malın bir yerden çıkış ve satış değerini belirtir. Örn : “ex factory” malın fabrika çıkış fiyatını belirtir. “ex dock” ise malın çıkış limanındaki fiyatını ifade eder.

Ex beyan : İhracat beyannamesi.

Ex dec : Göndericinin ihracat beyannamesi.

Ex works : Satıcının malı kendi depo veya işletmesinde alıcıya teslimini sağlayan teslim şekli.

Exception : Taşıyıcının yükleme limanında malı teslim aldığı anda görünen zarar veya kayıpları konşimento üzerine not etmesi.

Exempt carrier : Muaf taşıyıcı.

Exim bank : İthalat ve ihracatı teşvik etmek için kurulan, ihracatçıya kredi garantisi ve geri ödeme sigortası sağlayan kamu bankası.

Expediting : Taşımayı kolaylaştırma.

Expiry date : Kredi mektubu, çek, bono gibi evraklar için vade sonu.

Export : Belirli bir ülkede üretilmiş, yeniden işlenmiş malların üçüncü ülkelere satılması. İhracat, dışsattım.

Export declaration : İhracat beyannamesi. Malların yabancı ülkelere sevkinden önce devlet tarafından istenen belge.

Export import bank : İthalat ve ihracatı teşvik etmek için kurulan, ihracatçıya kredi garantisi ve verdiği ihracat kredilerine geri ödeme sigortası sağlayan kamu bankası.

Export letter of credit : İhracat akreditifi.

Export licence : Belirtilen malların, belirtilen ülkeye ihracat yapılması için verilen belge.

Export rate : Yabancı ülkeye yerel limandan gönderilen yük için istenilen ücret.

Extended producer responsibility : Genişletilmiş üretici sorumluluğu.

Eyaletler arası ticaret komisyonu : Amerika Birleşik Devletleri kongresinin eyaletler arası ticaret yapan taşıyıcılar ile ilgili olarak kabul ettiği kanunları uygulamakla görevli federal organ.

F

Factor : Faktör satış alacaklarını hesaplamakta kullanılan oran.

Factory renewed : Fabrikada yenilenmiş ürün.

FAF : Deniz hat işletmecilerini dalgalandıran akaryakıt fiyatlarından korumak için kullanılan yakıt ayarlama oranı.

FAK : Farklı alıcıların mallarının karma şekilde bulunduğu tam yüklenmiş konteyner.

False billing : Ağırlık ya da navlunun yükleme evrakında yanlış beyan edilmesi.

FAS : Mal bedeli ve limana kadar iç taşımaları ödenmiş, deniz ve iç su taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Fatura : Satıcı tarafından düzenlenen üzerinde ürün, miktar, nitelik, satış şekli, ağırlık, adres, tarih gibi bilgilerin bulunduğu evraktır.

FCA : Uluslararası teslim şekli. Mal bedeli ve belirlenen yere kadar iç taşımaları ödenmiş, her türlü taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

FCL : Bir müşteri tarafından doldurulan konteyner.

FD : Serbest tahliye.

Federal maritime commission : Amerika Birleşik Devletleri ulusal denizcilik komisyonu.

Federal register : Federal sicil.

Feeder : Aktarma limanları arasında çalışan gemi.

Feeder service : Büyük gemilerden küçük gemilerine veya mavnalarına ya da bu olayın tersi olduğunda malların alınması veya teslimi.

Feeder vessel : Küçük kapasiteli kısa mesafe aktarma için kullanılan gemiler.

FIATA : Merkezi Zürih'te bulunan gümrük acenteleri ve lojistik dernek ve federasyonun üye bulunduğu birlik.

FIFO : Genellikle depolamada ve maliyetlendirmede kullanılan, depolama için ilk giren malzemenin ilk çıkacağını öngören kural.

FIO : Gemiden ve gemiye yükleme ya da boşaltma için gereken liman masraflarının maliyetlerin içinde olmadığını ifade eden terim.

Fifth wheel : Kamyonun çekicisini taşıyan bağlayan yarım daire şeklinde parça.

Fiktif fictive : Özel firmanın kendine ait gümrüklü malların depolandığı antrepo.

Filo idare sistemi : Lojistik firmalarında özmal ekipman, araç, garaj ve alt yapı sistemlerinin düzenli olarak yürütülmesi.

Filo yönetimi : Lojistik firmalarında özmal ekipman, araç, garaj ve alt yapı sistemlerinin düzenli olarak yürütülmesi.

Firkin : Bir varilin dörtte birine eşit ölçü birimi.

First in first out : Maliyetlendirme ve depolamada kullanılan, ilk giren malzemenin ilk çıkacağını öngören kural.

Fixed costs : Faaliyetten bağımsız gider.

Fiziksel dağıtım : Üretilen malların ambalajlanması, taşınması, stok kontrollerinin yapılması, depolanması, sipariş işlemleri ve bilgi iletişiminin gerçekleştirilmesi.

Fiziksel sayım : Genellikle yılda bir iki defa depodaki tüm envanterin, giriş ve çıkış işlemlerinin geçici süre ile durdurularak sayılması ve kaydedilmesi.

Flat car : Duvarları ve tavanı ve olmayan demiryolu vagonu.

Flat rack flat bed container : Kenar ve duvarları olmayan, yandan ve üstten mal yüklenebilen konteyner.

Flexi conveyor : Her bölümü 1 metre uzunluğunda olan ve makaslı yapısı sayesinde uzayıp kısalarak farklı mesafelere uyum sağlayabilen konveyör.

Flexible specialization : Esnek ihtisaslaşma.

Flow thru : Temin edilen ürünlerin müşterilerin siparişlerine göre stoğa alınmadan tasnif edilerek sevk edilmesi.

FMC : Amerika Birleşik Devletleri ulusal denizcilik komisyonu.

FOB : Uluslararası teslim şekli. Mal bedeli ve belirlenen limana kadar iç taşımaları ödenmiş, deniz ve iç sularda taşıma şeklinde kullanılan uluslararası ticarete bir teslim şekli.

Fob destination : Varış yerinde gemide teslim.

Fob factory : Fabrika çıkışı teslim.

Fob named point of exportation fob : Satış şartlarında satıcının belirtilen noktaya kadar malı teslim etme yükümlülüğü.

Fob vessel : Gemi üzerinde teslim.

Food and drug administration : Amerika Birleşik Devletleri Gıda ve İlaç İdaresi.

Footprint : Ayak izi.

FOR : Demiryolunda teslimi ifade eden kargo satış terimi.

Force majeure : Sözleşmelerde tarafların kendi kontrolleri dışında gelişen ve öngörülemeyen durumlardan dolayı deprem, sel, savaş gibi sorumlu tutulamayacaklarına ilişkin hüküm.

Foreign trade zone : Gümrükten muaf malların elleçlendiği liman.

Forklift : Palet, kızak ve sandıkların yükleme, boşaltma, taşıma, yerleştirme, istifleme gibi elleçleme işlemleri için kullanılan iş makinesi.

Forwarding agency : Nakliye komisyoncusu.

Foul bill of lading : Taşıyıcı tarafından malların hasarlı yüklendiğini gösteren konşimento.

Four way pallet : Dört tarafı iş makinesi çatallarına girebilecek şekilde tasarlanmış palet.

Fourth party logistics : Firmaların kendi organizasyon kaynaklarını, yeteneklerini ve teknolojisini, üçüncü taraf lojistik 3pl şirketleri ile bir araya getirerek ve tüm zincirin tasarımını ve yönetimini üstlenmesi.

FPA : Sigortalayanın çarpışma, yangın, batma ve karaya oturma gibi haller dışında kısmi ziyan veya hasarı ödemesi halini ifade eden bir deniz sigorta terimi.

Free alongside : Gemi yanında teslim.

Free alongside ship : Mal bedeli ve limana kadar iç taşımaları ödenmiş, deniz ve iç su taşıma şeklinde kullanılan bir teslim şekli.

Free astray : Kaybolmuş bir malın bulunarak doğru destinasyona bedelsiz gönderilmesi.

Free carrier : Mal bedeli ve belirlenen yere kadar iç taşımaları ödenmiş, her türlü taşıma şeklinde kullanılan teslim şekli.

Free discharge : Serbest tahliye.

Free in and out : Gemiden ve gemiye yükleme ya da boşaltma için gereken liman masraflarının maliyetlerin içinde olmadığını ifade eder.

Free on board : Mal bedeli ve belirlenen limana kadar iç taşımaları ödenmiş, deniz ve iç sularda taşıma şeklinde kullanılan teslim şekli.

Free on rail : Demiryolunda teslim.

Free out : Gemi boşaltma masraflarının kiralayan tarafından ödenmesi.

Free particular average : Sigortalayanın yangın, batma, karaya oturma ve çarpışma gibi durumlar dışında kalan kısmi hasarları ödemesi.

Free port : Gümrükten muaf tutulan malların elleçlendiği liman.

Free time : Yükleme ya da boşaltma ekipmanlarının ücretsiz olarak kullanılabilmesi için süre.

Free trade zone : Bir ülkenin devleti tarafından yasaklanmamış malların gümrükten muaf olarak girebileceği liman bölgesi.

Freight : Navlun.

Freight all kinds : Farklı alıcıların mallarının karışık şekilde yüklenmiş olduğu konteyner.

Freight allowed : Satış şartlarına ek olarak alıcının malın çıkış noktasında gemi bordasına kadar olan taşımayı üstlenmesi.

Freight bill : Navlun faturası.

Freight forwarder : Gümrük Acenteleri ve Lojistik Birliği. 1958 yılında kurulmuş gümrük acenteliği ve lojistik firmalarını temsil eden dernek ve federasyonların üyesi bulunduğu, AB komisyonu nezdinde danışmanlık statüsüne sahip taşımacılık organizasyonu.

Freight forwarder : Taşıma işleri organizatörü, komisyoncusu.

Freight forwarding : Navlun komisyonculuğu

Freight measurement : Ağırlık bazında, hacme göre navlun hesaplanması.

Freighters : Soğuk hava depolu veya ambalajlı yük gemisi.

FSC : Yakıt fiyatları artışı durumunda armatörlerin talep ettiği navluna ek ücret.

FTL : Tek başına yükleyici ve tek bir alıcı için yüklenen kamyon.

Fuel adjustment factor : Deniz hat işletmecilerini dalgalanan akaryakıt fiyatlarından korumak için kullanılan yakıt ayarlama oranı.

Fuel adjustment factor : Deniz hat işletmecilerini dalgalanan akaryakıt fiyatlarından korumak için kullanılan yakıt ayarlama oranı.

Fuel surcharge : Armatörlerin yakıt fiyatları artışı durumunda talep ettiği navluna ek ücret.

Full container load : Bir müşteri tarafından doldurulan konteyner.

Full containership : Farklı tip kargoları yer kalmayacak şekilde teçhizatlandırılmış gemi.

Full truck load : Tek bir alıcı için yüklenen kamyon.

G

Gabari : Araçların yüklü ve yüksüz kara yolunda güvenli seyretmeleri için belirlenen yükseklik, genişlik ve uzunluklar.

Garanti belgesi : Satış sonrası bakım onarımına tabi ürünler için satış sonrası hizmet taahhütlerini içeren belge.

Gatekeeping : Eşik bekçiliği.

Gateway : Taşımacılık hatları arasında kargonun geçiş noktası.

GATT : Uluslararası ticaretin kolaylaştırılması ve artırılması için imzalanan uluslararası anlaşma. Yerini 1994 yılında dünya ticaret örgütüne bıraktı.

GATT : Ülkeler arasında ticaretin kolaylaştırılması ve hacmin artırılması için çok taraflı imzalanan uluslararası anlaşma.

Gayri kabil i rücu akreditif : Hava- le alan kimse tarafından tüm şartlar yerine getirilmişse, banka tarafından

belirtilmiş miktarda ödeme garantili akreditif.

GBL : Devlet konşimentosu.

GDSM : Genellikle kitle üretimi yapan firmaların mallarının dahil olduğu yükleri ifade eden terim.

Geçici kabul : Malzemenin yurt dışından getirtilerek, ülke içinde katma değerli işlemlere tabi tutulması ve yurt dışına çıkarılması.

Gelir yönetimi : Verimli uygulamalarla gelirlerin artırılması.

Gemi manifestosu : Uluslararası taşıyıcı, geminin hem ayrıldığı hem de vardığı limanda mürettebatın ve içerdiği malların hakkında bilgi vermek zorundadır.

Gemi operatörleri konferansı : Gemi işletmecilerinin taşıma tarifelerini oluşturmak için oluşturdukları kartel.

Gemi teminatı : Bir banka vasıtasıyla taşıyıcılara çıkartılan bir tazminat; herhangi bir kayba karşı veya alınan bir partide malların kurtarılmasından kaynaklanan zararların artmasına karşı taşıyıcılar korur.

General agreement on tariffs and trade : Uluslararası ticaretin kolaylaştırılması ve artırılması için imzalanan uluslararası anlaşma. 1994 yılında yerini dünya ticaret örgütüne bıraktı.

General department store merchandise : Genellikle büyük üretim yapan firma mallarının dahil olduğu yük.

General rate increase : Üye deniz taşımacılarının genel tarife üzerinde yaptığı zam.

General set : Transit süresi içerisinde soğutmayı sağlayan ve soğuk hava

tertibatlý konteynere monte edilen jeneratör.

General system of preference certificate : GenelleŖtirilmiŖ tercihler sistemi.

Giydirme depo : Deponun ana taŖıyıcı sistemi olarak kullanıldığı bina.

Gizli hasar : Bir kap içindeki ürünlerin hasar görmüŖ olduğunun sonradan anlaŖılması.

Global teminat gümrükleme : Devletin haklarını garantiye almak amacıyla, iŖlemin yapılacağı gümrük müdürlüğüne hitaben düzenlenen teminat.

Go down : Uzakdoğu'da malların saklandığı ve dağıtıldığı depo.

Goodsneck : Konteynerin traktöre bağlanması için Ŗasinin yükseltilmiŖ tarafları.

Government bill of lading : Devlet koŖŖimentosu.

Gönderici : Ürünün taŖınmasını talep eden Ŗirket.

Görüntü iŖleme : Bir Ŗirketin belgelerinden elektronik fotoğraflar alması ve bu fotoğrafların elektronik ortamda sistemli olarak depolanması.

GPRS : Verilerin GSM Ŗebekesi üzerinden kullanıcılara aktarılmasını sağlayan iletiŖim teknolojisi.

Gray market : Gri piyasa.

Green dot : YeŖil nokta.

Green logistics : YeŖil lojistik.

Greenwiche : Saat ayarı.

GRI : Genellikle üye deniz hat taŖımacılarının genel tarife üzerinde yaptığı zam.

Gross tonage : Gemilerde ampirik formülle hesaplanan brüt ağırlık, geminin toplam hacmi.

Gross vehicle weight : Brüt araç ağırlığı.

Gross weight : Malların, konteynerin, paketlerin, paletlerin ve vagonların toplam ağırlığı.

Groupage grupaj : Küçük ambalajlardaki malların büyük kaplara aktarılarak birleŖtirilmesi.

Grupaj : Bir taŖıma aracının birden fazla göndericiye tahsis edilmesi.

Gsp certificate : GenelleŖtirilmiŖ tercihler sistemi kapsamında tercihli menŖe.

GT : Gemilerde ampirik formülle yaklaŖık olarak hesaplanan brüt ağırlık.

Gtip hs code : Gümrük tarife istatistik pozisyonu.

Gümrük beyannamesi : Yurda girecek veya çıkacak eŖyaya iliŖkin beyan belgesi.

Gümrük birliği : Birden fazla ülke arasında ithalat iŖlemlerini kolaylaŖtırmak, gümrük vergilerini düzenlemek, gümrük tarifesi birliği sağlamak amacıyla yapılan anlaŖma.

Gümrük iskelesi : Gümrüğe tabi malların çıkarıldığı yer. MüŖteri yetkisi ve iŖtiraklanmış bir iskeledir. Gümrük yetkililerinin hazır bulunduğu ve gümrük yetkililerince onaylanan iskele.

Gümrük izin belgesi : Tüm yasal gerekliliklerin karŖılındađına ve aracın ayrılabilieceğine iliŖkin gümrük belgesi.

Gümrük komisyoncusu : Gümrük işlemlerini gerçekleştirmek için müşteri adına yetkili kılınan aracı.

Gümrük müşaviri : Gümrüklerde iş takip etme yetkisine sahip kişi ya da kuruluş.

Gümrük tescil : Firma ya da gümrükçüsü tarafından hazırlanan gümrük beyannamesinin onaylanması.

Gümrük vezne alındısı : Malzemenin ithalatında kullanılan, gümrükte yapılan her türlü ödemeyi gösteren belge.

Gümrüklü antrepo : Gümrüklenecek malların konulmasına izin verilen depo alanı.

Güvence bonusu : Taşıyıcıya bir zarar vermeden tutma sorumluluğunu üstlenen anlaşma.

Güvenli bölge : Özel malzemelerin depolanması için ayrılan yer.

Güvenlik stoğu : Beklenmeyen durumlar karşısında stoksuz kalma durumuna düşmemek için bulunan stok miktarı.

Güzergâh : Önceden belirlenen, araçların harekete başlama ve bitiş noktaları arasında izleyeceği yol.

GVW : Brüt araç ağırlığı.

H

Ham madde : Son ürünü elde etmede yüksek oranda işlenerek kullanılan malzeme.

Hamule senedi : Trenle taşımacılığında kullanılan makbuz niteliğindeki belgedir.

Handling : Lojistik işletmelerde ürünlerin paket yapısının bozulup yeniden oluşturulması, yerinin değiştirilmesi, kontrol edilmesi, kap boyutlarının değiştirilmesi, etiketleme, streçleme gibi işlemler.

Harbor master : Limanda gemilerin demirleme, yanaşma, manevra gibi işlerine nezaret eden kişi.

Hareketli raf moving rack : Raf bloklarının motor tahriki ile yatayda hareket edebildiği sistem.

Hareketli rampa : Elleçleme ekipmanlarının depo ile araç kasası arasında geçişine imkân sağlayan ekipman.

Hasar : Malzemelerin elleçlenmesi, nakliyesi, depolanması sırasında çatlama, yırtılma, deforme olma, kırılma, bozulma, ıslanma gibi değer kaybına neden olan zararlar.

Hat taşınması : Yerel servisin dışında bir şehirden diğerine yapılan taşımalarıdır.

Hatch : Kargo girişlerinin yapıldığı ambar ağzı.

Hava konşimentosu : Hava taşıyıcı ile gönderici arasında ciro edilemez taşıma senedi.

HAWB : Havayolu ara konşimentosu.

Hazardous materials : Tehlikeli madde.

Hazmat : Tehlikeli madde.

HBL : Denizyolu ara konşimentosu.

Heavy lift charge : Bir geminin normal yükleme ekipmanlarının taşıyamayacağı kadar ağır olan yüklerin kaldırılması için alınan ücret.

Hidden damage : Yüklerin zarar gördüğünün daha sonradan anlaşılması.

High density compression : Metreküp ağırlığı 14,5 kilogram olan standart bir pamuk balyası.

High learning products : Beceri gerektiren ürünler.

Hitchment : Farklı yerlerden gelen, göndericiden alıcıya tek bir konşimento altında nakledilen malın parçalarını birleştirme hizmeti.

Hizmet sözleşmesi : Taşıyıcı gönderici ile taşıyıcı arasında yapılan sözleşme.

Holidays included : Tatiller dahil.

Hopper barge : Gemi yükleme ve boşaltmalarında kullanılan dibi açılır büyük kova biçiminde mavnalı.

House air waybill : Havayolu ara konşimentosu.

House airway bill hawb : Hava navlunu için kullanılan acenteler tarafından düzenlenen yükleme belgesi.

House bill of lading : Denizyolu ara konşimentosu.

House to house : Evden eve taşıma.

House to pier : Taşıyıcı gözetiminde taşıyıcı tarafından bir konteynere yüklenen kargo.

Humping : Demiryolu sınıflandırma alanında hareketli demiryolu vagonunu hareketsiz demiryolu vagonuyla birleştirme işlemi.

Hücre sistemi : Konteyner gemilerinde konteynerlerin üst üste konduğu istiflenme biçimi.

IA : Konferans üyelerinden birinin anlaşmanın genel oran ve kurallarından yola çıkarak farklı bir tarife veya kural yazma hakkı.

IATA : Uluslararası hava taşımacılığında yolcu ve kargo taşımacılığın tariflerini ve yetkilendirilmelerini denetleyen örgüt.

ICC : Milletlerarası ticaret odası.

ID : Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin özellikle savaş, iç savaş, salgın hastalık, kıtlık gibi olağanüstü olaylardan zarar gören ülkelere yaptığı yardımları düzenleyen kuruluş.

IF : Malın bedeli, sigorta ve navlun.

IF+C : Malın bedeli, sigorta, navlun ve giderleri dahil.

IFM : Yükün tipi ve miktarı konusunda tüm detayların belirtildiği kargo kontrolünün ana kaynağı belge.

IGLOO : Hava taşımacılığında kullanılan ve uçak gövdesi şeklinde konteyner.

Image processing : Bir şirketin belgelerinden elektronik fotoğraflar alması ve bu fotoğrafların elektronik ortamda sistemli olarak depolanması.

Imco charge : Armatörün tehlikeli maddelerde taşımalarında talep ettiği ek ücret.

Immediate exit : Amerika Birleşik Devletleri gümrüklerinde kullanılan, malların getirilip hemen ihracat edildiği zaman kullanılan gümrükleme acil çıkış formu.

Immediate expotation : Bir limana gelen yabancı malın aynı limandan gümrük vergisi ödmeden ihraç edilmesini sağlayan acil ihracat kaydı.

Immediate transport : Taşıyıcı tarafından hazırlanan, taşıma liman girişinden itibaren başlayarak son varış yerindeki gümrükleme işlemlerinin yapılmasına kadar kullanılan belge.

IMO : Uluslararası denizcilik örgütü

IMO belgesi: Yanıcı, patlayıcı ve kimyasal taşımak için kullanılan belge.

IMO document : Yanıcı, patlayıcı ve kimyasal taşımak için kullanılan belge.

Import : Malların yabancı bir ülkeden ülke gümrük sınırları içine satılmak üzere alınması.

Import licence : Bazı devletlerce üstlenen ve düzenlenen malların ithalatı için gerekli evrak, lisans.

In bond : Gümrük kontrolü altında gümrük vergisi ödenmeden hareket eden kargo.

In gate : Konteynerin taşıyıcıdan limanda veya tren istasyonunda indirildiği andaki satış ya da değişim işlemi.

In transit : Transit halde.

In transit commerce : Bir limana gelen yabancı malların diğer limana zabıt altında taşınmasına izin veren vesika.

Inbond : Antrepoya konulmuş eşya.

Inbound logistics : Gelen yük lojistiği.

Incentive rate : Yükleyici tarafından belirlenmiş hacimden daha fazla hacim için fiyat tarifesi. Normal hacmi aşan bölüm için sunulur.

Incoterms : Uluslararası ticaret odası tarafından uluslararası ticarete kullanılan terimlerin bir standarda kavuşturulması amacıyla uygulamaya konulan bir programdır. Toplam 11 adet teslim şekli vardır.

Indemnity bond : Taşıyıcıya bir zarar vermeden tutma sorumluluğunu üstlenen anlaşma

Indepedent action : Üyelerden birinin anlaşmanın genel oran ve kurallarından yola çıkarak farklı bir tarife veya kural yazma hakkı.

Independent tariff : Anlaşmanın ya da konferans sisteminin bir parçası olmayan her fiyat tarifesi.

Inducement : Geminin rotasında olmamasına karşılık farklı bir limanın gemi güzergahına dahil edilmesi.

Infopartnering : Perakendeciler, toptancılar ve üreticilerin nerede ortaklıklar geliştirebileceği ve gerçek zamanlı iletişim bağlantıları kurabileceğini gösteren etkin bir tüketici tepkisi ögesi.

Information on delivery : Teslimat bilgileri.

Inherent vice : Ürünün iç özelliklerini belirten sigorta ve hukuk terimi.

Inland carrier : Ülke içi limanlara ve diğer noktalara taşıma organize ithalat ya da ihracat trafiğini kontrol eden taşıyıcı.

Inland point intermodal : Taşıyıcının yükleme evrakında kullandıkları liman dışı kara noktası.

Insourcing : Kurum içinde gerçekleştirilen iç kaynak kullanımı hizmeti.

Inspection certificate : Gönderilen malların sayısını ya da kalitesini onaylayan firmanın veya bağımsız kuruluşların verdiği sertifika.

Installment shipments : Bir akreditif şartları altında yükleme yapılması.

Insulated container : Gaz, sıvı ve kimyevi madde taşımacılığında kullanılan her türlü atmosfer olayından yalıtılmış tank konteyner.

Insurance : Sigorta.

Insurance all risk : Muafiyet sınırı hiç olmayan veya en az olan, meydana gelebilecek zararlara karşı en geniş sigorta.

Insurance general average : Deniz taşımacılığında gemide kalan kargonun güvenliği için kargonun bir kısmının bilinçli olarak zarara uğratılması.

Insurance liquidations : Sigorta şirketlerince kayıp olarak nitelendirilen ya da sevkiyat sırasında hasar gören ürünleri satın alma konusunda uzmanlaşmış hasarlı ürün avcıları, tali piyasa şirketleri.

Insurance particular average : Kişisel nakillerde tehlikelere karşı sigortalanmış mallardaki kayıp için kullanılan deniz sigortası terimi.

Insurance with average clause : Sigorta edilmiş kargoya ilişkin zarar %3'ü veya sigorta edilen malın değerinin yarısını geçmesi halinde uygulanan sigorta maddesi.

Integrated logistics : Tüm tedarik zinciri işlevlerin, ayrı ayrı yönetilmesinden ziyade, hammadde tedarikinden mamul ürünün dağıtımına kadar bütünleşik sistem çapında yürütülmesi.

Integrated operator : Yükün teslim alındığı andan teslim edildiği ana kadar olan tüm hareket sürecini kontrol eden bir servis.

Interchange : Hatlar arasında yükün bir taşıyıcıdan diğer taşıyıcıya aktarılması.

Interchange point : Yükün bir taşıyıcıdan diğer taşıyıcıya aktarıldığı yer.

Intercoastal : İki sahil arasındaki deniz taşıma hizmeti.

Interline freight : Çıkış yerinden varış noktasına ikiden fazla ulaşım hattı üzerinde giden aktarmalı yük.

Intermediate point : İki taşıma rotası arasında bulunan nokta.

Intermodal : Kargo konteynerinin deniz, kara, tren, hava modu gibi farklı taşımacılık modları arasında hareketi.

Intermodal taşımacılık : Taşınacak malın, herhangi fiziki bir işlem yapılmadan birden fazla taşıma modu kullanılarak nihai varış noktasına ulaştırılması.

Intermodal transportation : Malları teslim etmek için birden fazla taşıma moduna başvurulması.

International air transport association : Uluslararası hava taşımacılığında yolcu ve kargo taşımacılığın yetkilendirilmelerini denetleyen örgüttür.

International chamber of commerce : Milletlerarası ticaret odası.

International maritime consultative organization : Tüm ülkelerin katıldığı, tehlikeli mallar, dökme yük

ve genel denizcilik kuralları hakkında tavsiye kararları alan forum.

International maritime dangerous goods code : IMO tarafından yayınlanan ve tehlikeli maddelerin uluslararası taşıma kurallarını ve sınıflandırılmasını belirleyen kurallar.

International standards organization : Uluslararası standartlar örgütü.

Interplant logistics : Depo ve üretim tesisleri içinde gerçekleştirilen tesis içi mini lojistik.

Interstate commerce : Amerika Birleşik Devletleri'nde ikiden fazla eyaletteki alıcı ve satıcı arasındaki mal alışverişi.

Interstate commerce commission : Amerika Birleşik Devletleri kongresinin eyaletler arası ticaret yapan taşıyıcılar ile ilgili olarak kabul ettiği kanunları uygulamakla görevli federal organ.

Intrastate commerce : Amerika Birleşik Devletleri'nde iç ticarete, alıcı ile satıcı arasındaki tüm işlerin eyalet içinde yürütülmesi.

Inventory : Envanter.

Inventory cost : Envanter bulundurma-
nın mali yükü.

Inventory turnover : Bir şirketin herhangi bir ürününde envanterini yıllık çevirme oranı.

Inventory velocity : Stok hızı.

Investment recovery : Yatırımın geri kazanılması.

Invoice : Denizcilikte sevk edilen malların fiyatı, sayısı, deniz işlemleri vergilerini gösteren liste.

Inward foreign manifest : Yükün tipi ve miktarı hususunda tüm detayların belirtildiği kargo kontrolünün ana kaynağı belge.

IOD : Teslimat bilgileri.

IPI : Taşıyıcıların yükleme evrakında kullandıkları liman dışı kara noktaları.

Irregular : Düzensiz, normal dışı, standart dışı ürün.

Irrevocable letter of credit : Ödeme alan kimse tarafından tüm şartlar yerine getirilmesi halinde, banka tarafından belirtilmiş miktarda ödeme garantili akreditif.

Isı kayıt cihazı : Kargo yoldayken konteynerdeki ısıyı kaydeden cihaz.

Isıl işlem : Ahşabın öz çekirdek ısının minimum 56°C'ye ulaşması ve 30 dakika boyunca 56°C'de bekletilmesi demektir.

ISO : Merkezi Cenevre'de bulunan uluslararası standartlar örgütü.

ISO 9000 : Merkezi Cenevre'de bulunan uluslararası standartlar örgütünün derlemiş olduğu bir dizi kalite güvence standardı.

ISPM : Uluslararası bitki sağlığı konvansiyonu tarafından, bitki sağlığı önlemleri için belirlenen, zararlı organizmaların ihracatta kullanılan ahşap ambalaj malzemeleri ile taşınması ve yayılmasını önlemek üzere, uluslararası ticarete konu ahşap ambalaj malzemeler hakkındaki standart.

Issuing bank : Akreditif açan amir banka.

Issuing carrier : Taşıma evraklarını çıkaran ya da tarife basan taşıyıcı.

IT : Bir limana gelen yabancı malların diğer limana zabıt altında taşınmasına izin veren vesika.

I

İade : Ürünün tesliminden sonra reddi, hasar görmesi, ambalaj malzemelerinin geri kazanımı, modasının geçmesi, kullanım süresinin dolması gibi nedenlerle ürünlerin alıcıdan başlangıç noktasına geri götürülmesi.

İade ürün belgesi : İade edilen ürünün şirketin orijinal ürünü olduğunu gösteren ve iade nedenini belirten form.

İade yönetimi : Müşteriden tedarikçiye geri gönderilen ürünlerle ilgili taşıma, depolama, geri kazanım, imha gibi işlemlerin yönetimi.

İçinden geçilebilir raf : İstif ekipmanının koridordan rafın içine girmesine izin veren, paletlerin derinlemesine istiflenmesine olanak tanıyan ve böylece koridor olarak ayrılan alanı minimize eden, az çeşit malın yüksek miktarlarda depolandığı, yerleştirme için rayların kullanıldığı raftır.

İkmal : Malın depolama sürecinde farklı depo lokasyonlarında ya da ambalajlarda bulunabilmesinin sağlanması için depo içi transfer işlemi.

Intranet : Şirket birimleri arasında veri değişimini sağlamak üzere bilgisayar ağlarının birbirine bağlanması.

İstif : Belli ölçütlere göre farklı yüklerden oluşturulan bir yığın yük.

İstifleme : Hacmi dikey yönde kullanmak amacıyla malzemelerin üst üste yığılması.

İstikrar : Bir gemiyi alabora olduğunda yükseğe kaldıran veya yukarıya döndüren kuvvet. En alt kaldırma ağırlığı stabiliteyi artırır. Bir gemi yüksek stabilitede serttir, düşük stabilitede yumuşaktır.

İş birliği : Tedarik zincirindeki tüm tarafları, daha iyi performans için teşvik etmek, cesaretlendirmek ve özendirme.

İşletme tüketici arası e ticaret : İşletme ile tüketici arasındaki ticaretin elektronik ortamda gerçekleştirilmesidir.

İthalat : Malların bir farklı ülkeden, içinde bulunulan ülkeye getirilmesi yolu ile oluşan ticaret.

İthalat ruhsatı : Bazı devletlerce üstlenen ve düzenlenen malların ithalatı için gerekli evrak, lisans.

İzlenebilirlik : Bir ürünün tedarik zinciri boyunca izlediği yoluyla ilgili verilerin süreç boyunca elde edilip raporlanabilmesidir.

J

Jacket : Şişe ve Konserve kutularının etrafına konulan ahşap veya fiber koruyucu.

Jacobs ladder : Borda etmek için kullanılan aracın yanından sarkan ip merdiven.

Jettison : Gemi tehlikedeysen malzemelerin gemiden atılması.

JIT : Depolama maliyetini en düşük seviyeye getiren envanter kontrol metodu.

Job out liquidators : Ucuz ürün avcısı.

Joint rate : Birinci taşıma noktasından diğerine kadar uygulanan anlaşılmış ve onaylanmış tek fiyat tarifesi.

Just in time : Depolama maliyetini en düşük seviyeye getiren envanter kontrol metodu.

Just in time delivery system : Malzemenin, gereken yerden alınıp, gereken zaman ve miktarda, gereken yere, istenilen koşullarda sevkiyat ve teslimatına yönelik sistem.

K

K1 yetki belgesi : Bir veya birden fazla özmal taşıtla karayoluyla şehirlerarası eşya taşımacılığı yapacak olan gerçek veya tüzel kişilerin ulaştırma, denizcilik ve haberleşme bakanlığından almaları gereken yetki belgesi.

Kabotaj : Aynı ülkenin limanları arasındaki deniz ve su yolu taşımacılığına verilen ad.

Kabotaj : Deniz ticaretinde bir ülkenin kendi ülkesi içinde taşımacılık yapma yetkisini sadece kendi bayrağını taşıyan taşıyıcılara vermesi.

Kabul kredili ödeme : Mal bedelinin belli bir vadede ödenmesini taahhüt eden ve bu ödemeye bir poliçenin araç olduğu ödeme şekli.

Kademeli stok : Tedarik zinciri boyunca müşteri gereksinimlerini karşılamak üzere aynı ürün için oluşturulan

ardışık stok.

Kalastra : Kutuların altına yerleştirilen veya paketleri daha yükseğe kaldırmak için forkliftlerin veya diğer kaldırma ekipmanlarının kolayca erişmelerini sağlamak için yapılmış takozlar, seri paralel kızaklar.

Kalite kontrol : Bir ürün ya da hizmetin, öngörülen kalite koşullarını karşılama derecesi.

Kampana : Gemide zaman ölçer. Bir çan sesi her bir yarım saat içindir.

Kamulaştırma : Devletin kamu yararına özel mülkiyete ait mallara makul bir tazminatla el koyması.

Kanban : Tam zamanında üretim sistemlerinde gereksinim duyulan malzemenin, gereksinim duyulduğu zaman ve miktarda teminini sağlayan bilgi, belge, sinyal, elektronik mesaj.

Kapasite : Belirlenmiş koşullar altında, süre veya farklı ölçütlere göre elde edilebilecek en yüksek üretim çıktı miktarı.

Kara taşımacılığı : Malın, çıkış noktasından varış noktasına kadar geçen tüm sürecin karayolu güzergahı kullanılarak taşınmasını içeren taşıma modeli.

Karantina stok : Kusurlu ürün, hatalı belge, bozuk malların geri çağırılması gibi nedenlerle sağlam ürünlerden ayrı tutulan stok.

Karar analizi : Lojistik stratejilerinin ve taktik alternatiflerinin belirlenmesinde, değerlendirilmesinde ve karşılaştırılmasında yöneticilere yardımcı olan uygulamalar.

Karayolu taşımacılığı : Malın, çıkış noktasından varış noktasına kadar geçen tüm sürecin karayolu güzergahı kullanılarak taşınmasını içeren taşıma modelidir.

Kargo : Taşınan mal veya eşyadır.

Karma taşımacılık : Aynı sevkiyat kapsamında en az iki farklı taşımacılık sisteminin birlikte kullanılmasıdır.

Karşı ticaret : Finansal ödeme veya fon transferlerinin yer almadığı tek bir sözleşme ile gerçekleştirilen, eşit değerde olduğu kabul edilen iki mal grubunun doğrudan ve eş zamanlı olarak değiştirildiği işlem.

Katma değer : Bir şirketin girdilerine kattığı işçilik, kar, amortisman, işlevsellik, vergi ve borçlar toplamını artırılan veya iyileştirilen değer veya yarar.

Katma değerli işlemler : Depolarda müşteri talepleri üzerine yapılan ambalajlama, etiketleme, ısı ölçme, katlama, karıştırma, aktarma, birleştirme, hafif montaj, ayırma, paletleme, iade, kullanım kılavuzu ekleme, imha, barkod, bakım ve onarım işlemleri.

Kayar raf : Daha iyi hacim ve yüksek devir hızı amacıyla bir paket alındıktan sonra diğer paketlerin eğimli markalar üzerinde kayarak boşaltma pozisyonuna geldiği raf.

Kaynak planlama : Sahip kaynakların verimli ve fayda sağlayacak şekilde kullanılabilmesi adına periyodik olarak yapılan optimizasyon çalışmasıdır.

KD : Ergonomik bir yükleme yapmak için yükün yeniden montajlanmak üzere parçalarına ayrılması. Taşınmak için tümüyle sökülüp kurulabilir.

Kızak : Kutuların altına yerleştirilen veya paketleri daha yükseğe kaldırmak için forkliftlerin veya diğer kaldırma ekipmanlarının kolayca erişmelerini sağlamak için yapılmış takozlar, seri paralel kızaklar.

Kilogram : 1000 gr veya 2.2046 pound eşitliğinde ağırlık birimi.

King pin : Şasinin ön tarafına çekiciyle bağlantıyı sağlayan çekici ile yarı römork bağlantısını sağlayan büyük pim.

KKP : Kurumsal kaynak planlaması.

Kloz : Sigorta çeşitlerine göre poliçe genel şartlarındaki hususları tamamlayan ve özellikle dikkat edilmesi gereken şartları gösteren uyarılar.

Knocked down : Ergonomik bir yükleme yapmak için yükün yeniden montajlanmak üzere parçalarına ayrılması.

Known loss : Teslimat öncesinde veya anında tespit edilen kayıp.

Kod : Ortak kullanılan bilgileri sınıflandırmak amacıyla ayrıştırarak, metnin sayısal veya alfa sayısal gösterimi.

Koli box : İçinde türlü eşya bulunan çeşitli büyüklükte paket.

Koli etiketi : Varış yeri veya koli içeriği bilgisini gösteren, kolilerin dış yüzünde yer alan taşımacılıkta kullanılan etiket.

Koli listesi : Stokta bulunan malzemelerin devir hızı, miktar, değer, gibi

ölçütlere göre sınıflandırılması.

Kombine taşımacılık : Taşımanın başlangıç ve bitiş aşamalarında karayolunun kullanıldığı ve aradaki uzun mesafeli taşımanın kanal, nehir, demir veya deniz yolu ile yapıldığı taşımacılık sistemi.

Komple : Bir taşıma aracı veya kabının bir göndericiye tahsis edilmesi.

Konsinyasyon : Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere dış alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube temsilciliklerine mal gönderilmesi şeklinde yapılan ihracat şekli.

Konsinye ihracat : Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere dış alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube temsilciliklerine mal gönderilmesi şeklinde yapılan ihracat şekli.

Konsinye stok : Teslim alındığında değil, kullanıldığında ödemesi yapılan stok ürünler.

Konsolidasyon : Küçük miktarlı yüklerden büyük yükleme partileri oluşturarak taşımacılıkta ölçek tasarrufu sağlanması.

Konsollu raf : Uzun malların levha, profil, plastik, boru, ahşap gibi yan yana veya üst üste istiflenmesinde kullanılan yatay yönde taşıyıcı kolları olan raf.

Konteyner : Özellikle denizyolu taşımacılığı bağlantılı kombine taşımacılıkta kullanılan, her türlü atmosferik koşullara dayanıklı, üst üste istiflenebilen, kolay elleçlenebilen ve yüklerin içine yerleştirildiği standart büyük metal sandık.

Konteyner alanı : Yüklü veya boş konteynerlerin elleçlendiği, yüklendiği, boşaltıldığı, depolandığı alan.

Konteyner manifestosu : Konteyner içindeki mal ve yükleme bilgilerini içeren evrak.

Konteyner terminali : Dolu veya boş konteynerlerin istifleme, yükleme, boşaltma, tamir ve bakımının yapıldığı kara, deniz, demiryolu bağlantıları bulunan alan.

Kontrat lojistiği : Lojistik hizmet sağlayıcı şirket ile sözleşmeye bağlı olarak lojistik operasyonların dış kaynak kullanıp gerçekleştirilmesi.

Kontrol kulesi : İşletmeler için tedarik zinciri ve ürün akışını sorunsuz bir şekilde yöneten ve daha da geliştiren uzman grup.

Konveyör : Yükleri havadan veya yerden taşımaya yarayan, kapalı devre çalışan devamlı aktarma mekanizması.

Konveyör sistemleri : Nesnelere bir konumdan diğerine taşıyan, özellikle üretim merkezlerinde sıklıkla kullanılan, mekanik taşıma araçları.

Koridor : Bir stoklama sahasındaki geçiş yolu.

Koruyucu ambalaj : Birkaç ünite etrafında bir zarf içinde ısı işleminden geçirilmiş ve sıkıştırılmış polietilen veya benzer malzeme. Palet üzerindeki yükleri korur.

Kota : Belirli bir süre için ithal edilebilir mal miktarı.

Kotasyon : Bir malın belirli koşullarda ve belirli fiyatta satma önerisi.

Kredi mektubu : Malı ithal eden alıcı adına bir bankanın satıcıya belirli şartları yerine getirmesi ve belirli belgelerin teslimi şartıyla belirli miktarda ödeme yapması için verilen yetki.

Kullanılabilir adresler : Lojistik tesislerde elleçleme, stoklama, araç boşaltma, yükleme, katma değerli hizmetler için belirlenen lokasyonların ilgili işlem için uygunluğunu, müsaitlik durumu.

Kuru dökme yük konteyneri : Küçük taneli, toz ve katı akışkan malları dökme halinde taşımak için yapılmış konteyner.

Kurumsal kaynak planlaması : Teknoloji ve yazılımın aracılık ettiği ana iş süreçlerinin entegre yönetimi.

Kükürt emisyonu kontrol alanı : Bazı coğrafi bölgeler için deniz yolu gönderilerinde belirli emisyon sınırlamaları vardır. Bu bölgelerdeki deniz yolu nakliyesi gerçekleştiren şirketlerinin, geleneksel yakıttan daha düşük kükürt emisyonları üreten yakıt kullanmaları gerekmektedir.

Küşat : Mal sahiplerinin beyannamelelerini düzenleyebilmek için beyandan önce eşyalarını muayene etme, numune alma ve tartma hakkı.

Küşat mektubu : Mal sahiplerinin beyannamelelerini düzenleyebilmek için beyandan önce eşyalarını muayene etme, numune alma ve tartma hakkı talebi.

L2 belgesi : Karayolları taşıma kanunu gereği, uluslararası lojistik işletmeciliği yapan firmaların sahip olması gereken bir yetki belgesi türüdür. Belge geçerlilik süresi 5 yıldır.

L2 document : Karayolları taşıma kanunu gereği, uluslararası lojistik işletmeciliği yapan firmaların sahip olması gereken bir yetki belgesi türüdür. Belge geçerlilik süresi 5 yıldır.

Lading : Yüklenen mal ve yük içeriği.

Landbridge : Köprü ülke taşıması. Bir malın deniz yoluyla ikinci bir ülkenin kara veya demiryolu ile taşınarak üçüncü ülkelere taşınması.

Landed cost : Varma limanındaki boşaltma, taşıma, yükleme fiyatı.

Landfill : Yeraltı çöplüğü

Landing certificate : Bazı ithalatçı ülkenin konsoloslukları tarafından gümrüğe tabi mallar için ihraç noktası veya ihraç yerinde düzenlenen sertifika.

Landing gear : Şasinin ön tarafında çekiciden ayrıldığında dorseyi dengede tutmaya yarayan parça.

Lash : Malları boşaltmak ve kaldırmak için bir vince sahip gemi.

Last in first out : Son giren malzemenin ilk çıkacağını öngören ilke.

Laytime : Geminin kiracısına yükleme veya tahliye için verilen serbest süre.

LC akreditif : Malı ithal eden alıcı adına bir bankanın satıcıya belirli şartları yerine getirmesi ve belirli belge-

lerin teslimi şartıyla belirli miktarda ödeme yapması için verilen yetki.

LCL Parsiyel konteyner yüklemesi.

LDM : Bir araç içerisinde kargonun kapladığı bölgenin metre olarak ifadesidir.

Leachate : Ayrıştırma çözültisi

Less than container load : Standart konteynerleri doldurmayacak yüklerinizin başka firmalardan gelen yüklerle tek bir konteynerde birleştirilmesidir.

Lessee : Kiracı

Lessor : Kiraya veren

Letter of credit : Malı ithal eden alıcı adına bir bankanın satıcıya belirli şartları yerine getirmesi ve belirli belgelerin teslimi şartıyla belirli miktarda ödeme yapması için verilen yetki.

Letter of credit revolving : Belli miktardaki dönülmez akreditif, belirlenen bir vade sonunda aynı miktar için kendini yenilemektedir.

Letter of credit transferrable : Lehtarını ödeme yapacak olan bankadan, akreditifin tamamını veya bir kısmını üçüncü bir şahsa devretmesini talep edebileceği akreditif türüdür.

Letter of indemnity : Temiz bir konteyner elde etmek için malların muayenesinde hasar ve zarar tespit edilmesine rağmen göndericinin imzalayıp taşıyıcıya verdiği belge.

LIFO : Son giren malzemenin ilk çıkacağı öngören ilkedir.

Lifi araç : Araçların arka bölümünde yer alan ve yük kaldırmaya yarayan

transpalet sayesinde kendi yükünü kendisi yükleyen, böylelikle forklifte ve vince ihtiyacı olmayan kamyon.

Lift on lift off : Vinçle yükleme boşaltma

Lightening : Geminin limana yanaşabilmesi için demirliyen yükünün bir bölümünü boşaltıp hafiflemesi.

Lighter aboard ship : Malları boşaltmak ve kaldırmak için bir vince sahip gemi.

Liman kaptanı : Bir limanda gemilerin yanaşma, manevra ve demirleme gibi işlerine nezaret eden kişi.

Liman serbest bölgesi : Gümrükten muaf malların elleçlendiği liman.

Liman teamülü : Malın gönderildiği ülke limanlarındaki taşıma masraflarını etkileyen yerel kural.

Line haul : Yerel servisin dışında bir şehirden diğerine yapılan taşımalarıdır.

Linehaul : Terminaler arası taşımacılık.

Liner : Düzenli olarak belirli limanlar arasında hat taşımacılığı yapan gemi.

Liquidator : Ucuz ürün avcısı

Lloyds registry lloyd : Gemilerin tetkik ve sınıflandırılmasını yapan ve böylece sigortacıların ve diğer ilgili kişilerin sigorta veya kullanıma sunulan gemilerin kalite ve durumu hakkında bilgilendiren kurum.

LM : Yükleme metresi, malların araçta kapladığı her metre.

Lo lo : Vinç ile yükleme boşaltma

Load : Taşınan mal, ürün veya eşya.

Loading : Sevk amacıyla malzemelerin tren, uçak, kamyon gibi bir araca güvenli bir şekilde yüklenmesi işlemi.

Loading meter : Bir araç içerisinde kargonun kapladığı bölgenin metre olarak ifadesidir.

Local cargo : Yerel bölgede taşıyana teslim edilen veya taşıyandan nihai alıcıya teslim edilen yerel yük.

Logistics : Müşteri memnuniyetini sağlamak için üretimden tüketime kadar malların, hizmetlerin ve ilgili bilgilerin etkin ve verimli akışını ve depolanmasını sağlayan planlayan, uygulayan ve denetimi yapan tedarik zinciri parçası.

Logistics channel : Lojistik kanalı.

Lojistik : Müşteri memnuniyetini sağlamak için üretimden tüketime kadar malların, hizmetlerin ve ilgili bilgilerin etkin ve verimli akışını ve depolanmasını sağlayan planlayan, uygulayan ve denetimi yapan tedarik zinciri parçası.

Lojistik geçiş belgesi : Ülkelerinin bir-biri arasında kullandığı transit geçiş hakkı sunan belgedir.

Lojistik yönetimi : Müşteri gereksinimlerini karşılamak üzere, üretim noktası ve tüketim noktaları arasındaki mal, hizmet ve ilgili bilgilerin ileri ve geri yöndeki akışları ile depolanmalarının etkin ve verimli bir şekilde planlanması, uygulanması ve kontrolünü içeren tedarik zinciri süreci aşaması.

Long ton : 1016 kg'lık İngiliz tonu. 2, 204 pound.

Longshoreman : Limanda gemileri yüklemek ve boşaltmak üzere görevlendirilen liman işçisi.

Loose : Ambalajsız, paketlenmemiş mal.

Loss and damage claim : Kayıp ve hasar talebi.

M

M : Öğleden önce.

Made for outlet : Sürüm mağazalarına göre üretilmiş ürün.

Mahrece iade : İthal edilen malzemenin niteliklerine uygun olmadığı durumlarda ithal edilen ülkeye iade edilmesi.

Mal kabul : Depoya gelen malzemenin kabul edilmesi işlemi.

Mal kabul alanı : Depoya gelen malzemenin kabul işlemlerinin yürütüldüğü alan.

Mal mukabili ödeme : İhraç edilen malın bedelinin malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından sonra ödenen ödeme şekli.

Malpractice : Taşıyıcı tarafından müşterilere cazip kargolar için iskonto ya da navlun değer biçilen illegal düşük bedel.

Malzeme talebi : Depodan mal almak, depoda yoksa satın alma işlemini başlatmak üzere yapılan talep.

Malzeme yönetimi : Bir şirket içindeki tüm malzemelerin; kodlama, gereksinim planlama, stok kontrolü, tedarik, depolama gibi faaliyetlerini içerecek şekilde yönetimi.

Mandamus : Özel işlemler yapılabilmesi için mahkemeden gelen karar.

Manifest : Taşıyıcı ve acentesi tarafından hazırlanan detayların listesini

gösteren belgedir. Gemideki toplam kargonun özet detaylarıdır.

Manifesto : Taşıyıcı ve acentesi tarafından hazırlanan detayların listesini gösteren belgedir. Gemideki toplam kargonun özet detaylarıdır.

Manufacturing resource planning : İmalat kaynaklarının planlanması.

Marine insurance : Deniz riski sonucunda ortaya çıkabilecek kayıpları kapsamak üzere yapılan akdi bir sigorta türüdür.

Maritime : Denizde ya da limanda denizcilik mahkemesinin yetkisi ile yapılan denizcilik veya ticaret işi.

Mark : Kargo paketlerinin üzerine tanınmayı kolaylaştırmak için yerleştirilen numara, belge veya diğer sembol.

Marketing returns : Satılmayan ürün iadesi.

Marking : Kargo paketlerinin üzerine tanınmayı kolaylaştırmak için yerleştirilen numara, belge veya diğer sembol.

Marlinespike : İşaretlenmiş metal çubuk.

Master air way bill : Havayolu taşımalarında gerçek göndericiden gerçek alıcıya yapılan gönderilerde kullanılan havayolu ana konşimentosu.

Master bill of lading : Denizyolu ana konşimentosu.

Master container freight station : Ana konteyner kargo istasyonu.

Master inbond : Amerikan gümrüğünün uyguladığı ve yabancı kargoların Amerika'da elektronik raporlamasına olanak sağlayan program.

Material requirements planning : Malzeme ihtiyaçlarının planlanması

Mates receipt : Kargonun ikinci kaptan tarafından imza karşılığında alındığını gösteren makbuz.

Maut : Almanya'da 12 ton üzeri araçlardan alınan otoyol kullanım vergisi.

Mavna : Yakın kıyılara ya da limanın uzaklarında demirlemiş gemilere yük götürüp getiren, güvertesiz büyük tekne.

MAWB : Havayolu taşımalarında gerçek göndericiden gerçek alıcıya yapılan gönderilerde kullanılan havayolu ana konşimentosu.

MBL : Denizyolu ana konşimentosu.

MBM : 1000 board feet.

MCFS : Ana konteyner kargo istasyonunun kısaltması.

MCO : Tüm ülkelerin katıldığı, tehlikeli mallar, dökme yük ve genel denizcilik kuralları hakkında tavsiye kararları alan forum.

MDGCODE : IMO tarafından yayınlanan ve tehlikeli maddelerin uluslararası taşıma kurallarını ve sınıflandırılmasını belirleyen kural.

Measurement cargo : Temel hacim ölçülerinden hesaplanarak ücretlendirilen kargo.

Mechanically ventilated container : Havalandırmalı konteyner.

Menşei şahadetnamesi : Malzemenin üretildiği veya üretilmiş sayıldığı ülkeyi belirten belge.

Merkezi iade birimi : İdeleri toplayan ve gideceği noktaya gönderilmesini sağlayan bir kanal.

Meter : Metre. 39, 37 inç ve 100 cm.

Metric tone : 2, 204. 6 pound veya 100 kg'ye eşit ağırlık birimi.

Mevsimsel stok : Bir mevsim başlamadan önce mevsim boyunca oluşacak tüketimi karşılamak üzere tutulan stok.

Microbridge : Kargonun çıkış noktasından yüklenip, nihai olarak boşaltıldığı yere kadar deniz taşımacısı tarafından sağlanan taşıma.

Middlewest motor freight bureau : Amerika Birleşik Devletleri'nde orta batı kargo ofisi.

Mile : Mil. Kara mili 1609 metre, bir deniz mili 1852 metredir.

Mini landbridge : Konteynerin deniz yolu ile taşındıktan sonra demiryolu veya kamyon ile önceki limana sevk edildiği kombine taşımacılık sistemi.

Minimum bill of lading : En düşük fiyatın taşıyıcı tarafından uygulanmasını belirtir. Bu fiyatlandırma her ton için güncel fiyat ve kesin miktarda olabilir.

Minimum charge : Malın taşınması için değer biçilen en düşük ücret.

Mixed container load : Değişik eşyaların konteynere tek yükleme içinde yüklenmesi.

MMFB : Amerika Birleşik Devletleri'nde orta batı kargo ofisi.

Momerandum bill of lading : Şehir içi konşimento.

Motor carrier act of 1935 : 1935 tarihli karayolu taşımacılığı kanunu

Motor carrier act of 1980 : 1980 tarihli karayolu taşımacılığı kanunu

MRP : Malzeme ihtiyaç planlanması.

MRP II : İmalat kaynak planlanması.

MSW : Belediyenin yetki alanına giren katı atık.

MT : 100 kg'ye eşit ağırlık birimi.

Muayene : Depolama veya gümrük noktalarında malzemenin iç ya da dış görevliler üçüncü şahıslar gözetiminde, gerektiğinde numune alınıp analiz edilerek kontrol edilmesi.

Multimodal : Konteynerin deniz yolu ile taşındıktan sonra demiryolu veya kamyon ile önceki limana sevk edilmesi.

Multitank container : İki ya da daha fazla likit tank ihtiva eden konteyner.

Municipal solid waste : Belediyenin yetki alanına giren katı atık.

Mücbir sebep : Sözleşmelerde tarafların kendi kontrolleri dışında gelişen ve öngörülemeyen durumlardan dolayı sorumlu tutulamayacaklarına ilişkin hüküm.

Mühür seal : Araç gümrüklendikten sonra takılan ve teslimine kadar izinsiz açılmadığını gösteren bir çeşit kilitleme sistemi.

Müşterek navlun ücreti : Birinci taşıma noktasından diğerine kadar uygulanan fiyat.

Müşteri : Ürünün ve hizmetlerin satıldığı kurum veya kişidir.

Müşteri ilişkileri yönetimi : Müşteri özellikleri ile satış ve pazarlama faaliyetlerinin çok yönlü ve çapraz analizleri yolu ile müşterilere daha etkin ve verimli hizmetler sunulmasıdır.

N

Nakliyat sigortası : Taşımada mallara veya taşıma araçlarına gelecek zararları karşılayacak olan sigorta.

Nakliye : Kara, hava ve deniz yolu veya boru hattı kullanılarak ve resmî belge ile gerçekleştirilebilen yük taşımacılığı.

Nakliye yönetim sistemi : Nakliye operasyonları ile ilgili tedarik zinciri yönetiminin bir alt kümesidir ve kurumsal kaynak planlama sisteminin bir parçası olabilir.

Nama yazılı konşimento : Ciro edilemeyen konşimentolara verilen ad.

National committee on international trade documentation : Amerika Birleşik Devletleri uluslararası ticaret belgelendirilmesi ulusal komitesi.

National motor freight classification : Amerika Birleşik Devletleri'nde ulusal kara kargo sınıflandırması.

National transportation act of 1987 : 1987 tarihli ulusal taşımacılık kanunu.

Nautical mile : Deniz mili. Yaklaşık 1852 metrelik deniz mesafe birimi.

Navlun freight : Taşıma hizmeti karşılığında ödenen ücrettir. Taşıyıcının nam ve hesabına ödenecek olan, eşya ve yolcunun taşınmasına ilişkin ücretlerin tamamı.

Ncuid : Amerika Birleşik Devletleri uluslararası ticaret belgelendirilmesi ulusal komitesi.

Nec : Başka yerde sınıflandırılmış anlamında konşimento terimi.

Negatif stok : Tedarik eden kişi malı satın alan kişiye göndererek satın alan kişinin kendi stokları kapsamında bu ürünün satılmasına izin vermektedir.

Negetioable instruments : Çek, senet, bono veya konşimento gibi ciro edilebilir belge.

Nested : Yer ve hacimden tasarruf sağlayan, bir malın diğeri içinde tamamen gömüleceği şekilde paketleme.

Net tare weight : Net tara ağırlığı.

Net tonnage : Geminin sertifikasında yazan net ağırlığıdır.

Net weight : Net ağırlık. Herhangi bir paketleme olmadan malın özgül ağırlığıdır.

Neutral body : Üyelerinin deniz konferansı kararlarına uyarak kendine özgü politika ile vergi ihlallerini inceleyen ve taşıyıcı belgelerini kontrol almak için kurulan örgüt.

Night : Gece

Nmfc : Amerika Birleşik Devletleri'nde ulusal kara kargo sınıflandırması.

No invoice possible : Teslimde ödemeli satış şekli.

No show : Kargonun rezervasyonu yapıldığı halde denize açılmadan vaktinde yetişmemesi ve bu yüzden yüklenmemesi.

Noı : Endekste gösterilmemiş anlamında konşimento terimi.

Noıbn : Aksi belirtilmedikçe isim tarafından gösterilmemiş anlamında konşimento terimi.

Non asset provider : Desteksiz lojistik hizmet kuruluşu.

Non defective returns : Bir ürünün kusurlu olmadığı halde iadesi.

Non dumping certificate : Bazı ülkeler tarafından gemi ve diğer ürünlerin ucuz satılmasını önlemek için istenilen belge.

Non vehicle operation common carrier : Başkasının gemisini kullanıp kendi namına konşimento düzenleyen, deniz taşıyıcısından yer alıp bunları ihracatçılara satan konsolidatör, taşıma işleri komisyoncuları.

Non vessel operating common carrier : Gemi sahibi olmayan genel taşıyıcı.

NOR : Geminin yüklenmeye hazır olduğuna dair hazırlık mektubu.

North pacific coast freight bureau : Amerika Birleşik Devletleri kuzey pasifik kıyısı kargo ofisi.

NOS : Başka türlü belirtilmemiş anlamında konşimento terimi.

Nose : Burun. Vagon veya konteynerin ön kısmı.

Not elsewhere classified : Başka yerde sınıflandırılmış anlamında konşimento terimi.

Not otherwise indexed : Endekste gösterilmemiş anlamında konşimento terimi.

Not otherwise indexed by name : Aksi belirtilmedikçe isim tarafından gösterilmemiş anlamında konşimento terimi.

Not otherwise specified : Başka türlü belirtilmemiş anlamında konşimento terimi.

Notice of arrival : Varış ihbarı.

Notice of readiness : Geminin yüklenmeye hazır olduğuna dair hazırlık mektubu.

Notify Party : İhbar adresi.

NPCFB : Amerika Birleşik Devletleri kuzey pasifik kıyısı kargo ofisi.

Nt net tonaj : Geminin sertifikasında yazan net ağırlığı.

NVOCC : Başkasının gemisini kullanıp kendi namına konşimento düzenleyen, deniz taşıyıcısından yer alıp bunları ihracatçılara satan konsolidatör, taşıma işleri komisyoncuları.

O

O N : Malın gümrükten çekilmeden önce teslimini ifade eden konşimento terimi.

OBL : Taşıyıcı sözleşmesinin tamamlanması için istenilen imzalı evrak, orijinal konşimento.

Ocean b l : İhracatçı ile taşıyıcı arasında taşıma sözleşmesidir. Taşıyıcının malzemeyi aldığına kanıtıdır.

Ocean bill of lading : İhracatçı ile taşıyıcı arasında taşıma sözleşmesidir. Taşıyıcının malzemeyi aldığına kanıtıdır.

Ocean marine b l : Limandan limana yapılan taşımayı içeren konşimentodur ve taşıyıcı, kaptan veya acente tarafından imzalanır.

ODS : Amerika Birleşik Devletleri hükümeti tarafından taşıma firmalarına verilen nakit teşvik.

OECD : Merkezi Paris'te olan Dünyanın en büyük gayri safi milli hasılaya sahip ülkelerinin oluşturduğu örgüt.

Off route points : Güzergâh dışı noktalar.

On board : Kargonun gemiye yüklendiğini gösteren konşimento üzerindeki ifade.

On deck : Gemide konşimento üzerinde kargonun açık güverteye yüklendiğini gösteren ifade.

Open account : Malın yabancı alıcıya ödeme garantisi olmaksızın yüklendiğini gösteren açık hesap ticari anlaşma.

Open insurance policy : Deniz taşımacılığında bir ihracatçının belirli bir vadede yapacağı taşımaların tümünü kapsayan sigorta.

Open top container : Yükleme ve boşaltmanın üstten yapılabildiği, üzeri sökülebilir tavan kapağı olan veya branda ile kaplı konteyner tipi.

Opentop : Standart konteynere sığmayan veya konteyner kapısından forklift veya benzeri donanım ile yüklenemeyen konteynerdir.

Operasyonel sistem : Bilgi sisteminin verimliliğini belirler ve resmi kuraları, fonksiyonlar arası iletişimler, yüksek hacimde işlemler olması ve günlük operasyonlara odaklanma özelliklerine sahiptir.

Operating authority : İşletme faaliyet yetkisi.

Operating differential subsidy : Amerika Birleşik Devletleri hükümeti tarafından taşıma firmalarına verilen nakit teşvik.

Operating ratio : Taşıyıcının net satışı ile masraflarının karşılaştırılması. Operasyon verimliliğini ölçmede başvurulur.

OPIC : Amerika Birleşik Devletleri'nde deniz aşırı özel yatırım örgütü.

Optimizasyon : Mevcut kaynaklar dahilinde alınacak aksiyon ve uygulanacak planlar ile bu kaynakların maksimum kapasite ile kullanılması.

Optimum cube : Konteyner yüklemesinde erişilen en yüksek hacim.

Order notify : Malın gümrükten çekilmeden önce teslimini ifade eden konşimento terimi.

Order picker : Operatörün yukarı çıkmasına ve sipariş toplamasına olanak tanıyan istif ekipmanı.

Ordino delivery order : Konşimentoda yazılı malların kısım kısım çekilebilmesini temin üzere hazırlanan emir veya talimatnamedir.

ORFS : Kargo treni ve malın çıkış tren istasyonu.

Organization of economic cooperation and development : Merkezi Paris'te olan dünyanın en büyük gayri safi milli hasılaya sahip ülkelerinin oluşturduğu örgüt.

Origin : Malın taşınmaya başladığı çıkış yeri.

Origin rail freight station : Kargo treni ve malın çıkış tren istasyonu.

Original bill of lading : Taşıyıcı sözleşmesinin tamamlanması için istenilen orijinal konşimento, imzalı evrak.

Ortalama stok : Belirli bir dönemde bir ürün, bir ürün grubu veya tüm ürün-

ler için elde bulundurulmuş ortalama stok düzeyi.

OS&D : Yükleme esnasında malın, fazla, eksi veya hasarlı bulunması halinde konşimento üzerine konan ifade.

Otomatik depolama sistemi : Malzemenin depodaki yerine yerleştirilmesi ile depolandığı yerden alınarak sevk edilmesi işlemlerinin bilgisayar kontrollü donanımla gerçekleştirildiği, her bir raf koridorunda yerleştirme ve toplama amaçlı olarak yatay ve dikey yönde hareket edebilen robotların çalıştığı depolama sistemi.

Otomatik kılavuzlu araç : Şoförsüz farklı üretim ve depo istasyonları arasında hareket etmeye üzere programlanmış araba, palet veya tepsi gibi otomatik araçlar kullanan robot.

Out gate : Konteynerin tren veya gemi limanından ayrılışındaki işlemler.

Outbound logistics : Giden yük lojistiği.

Outlet sales : Sürüm satışları.

Outsource : Dış kaynak kullanmak.

Outsourcing : Dış kaynak kullanımı.

Over, short and damaged : Yükleme esnasında malın, fazla, eksi veya hasarlı bulunması halinde konşimento üzerine konan ifade.

Over, short or damaged : Yükleme esnasında malın, fazla, eksi veya hasarlı bulunması halinde konşimento üzerine konan ifade.

Overage : Fazlalık

Overcharge : Basılı tarifenin üzerinden ücretlendirme.

Overheight cargo : 8 feetden daha yüksek, standart konteynere yüklenemeyen kargo.

Overseas private investment corporation : Amerika Birleşik Devletleri'nde denizaşırı özel yatırım örgütü.

Overstock : Stok fazlası.

Owner operators : Araç sahibi işletmeci.

Owners risk : Risk mal sahibine ait.

Ö

Ödeme vadesi kabulü : Alıcı tarafından kabul edilen ödeme zaman veya gün vadesi.

Ölçü birimleri tablosu : Ölçü birimleri arasında dönüşüm için baz alınan tablo.

Ölü stok : Belirli bir süre boyunca talebi veya tüketimi gerçekleşmemiş stok.

Özmal : Yük ya da yolcu taşıyan aracın şirkete ait araç olması.

P

P&I : Ortaya çıkacak yük ve çevre hasarlarının miktarının reasürans şirketleri tarafından karşılanamayacak kadar büyük miktarlarda olabildiği için gemi sahibi firmaların bir araya gelerek kurdukları sigorta kulüpleridir.

P&I sigortası : Ortaya çıkacak yük ve çevre hasarlarının miktarının reasürans şirketleri tarafından karşılanamayacak kadar büyük miktarlarda

olabildiği için gemi sahibi firmaların bir araya gelerek kurdukları sigorta kulüpleridir.

Packing list : Kargonun içindeki eşyaların adet, parça, ağırlık, boyut ve numaraları ile alıcı bilgilerini ve adresini gösteren ayrıntılı liste.

Packing slip : Üzerinde araçtaki yükün adını, navlun bedelini, miktarını, kesilen fatura numarasını belirten resmi evrak. Malların nakli sırasında vergi mevzuatı bakımından kontrol edilebilmesi amacıyla, ticari emtianın bir yerden farklı bir yere nakli sırasında düzenlenmesi ve malla birlikte bulundurulması zorunlu olan belgedir.

Padag : Alıcının elinde orijinal konşimentonun bulunmaması halinde ilgili acenteye talimat vermesi için kullanılır.

Paired ports : Belirlenmiş iki gümrük kapısından herhangi birine giriş evrakları olmadan kargo kabulü yapılabildiğini sağlayan elektronik sistem.

Paket : Ürünleri dış etkilerden koruyan ve onları bir arada tutarak; pazarlama, taşıma, depolama, dağıtım işlemlerini kolaylaştıran ve metal, plastik, karton gibi malzemelerden yapılmış kaptır.

Paketleme : Bir ürünün üreticiden tüketiciye kadar uzanan dağıtım zincirinde güvenli ulaşımının sağlanabilmesi için kullanılan koruyucu araçların tümüdür.

Palet : Depolama ve sevkiyatta kullanılan, çeşitli malzemelerden üretilen ve malın üzerine konulduğu platform.

Paletleme : Ürünün, taşınmak ve depo-

lanmak üzere paletlerde istiflenmesi.

Palletization : Paletlere koyma, yerleştirme

Panelvan : Yük taşımak için üretilmiş, 3 – 5 metrelik kapalı kasaya sahip, minibüse benzer hafif ticari araç.

Paper ramp : İki noktayı eşitlemekte kullanılan demiryolu rampası.

Paper rate : Herhangi bir yüke uygulanmadığı için kâğıt üzerinde kalmış taşıma ücreti.

Parcel receipt : Bir taşıyıcının, tamamen kurallara ve yasalara uygun olarak, minimum konşimento fiyatının altında bir ücretle küçük paketleri taşıması halinde yük sahibine konşimento yerine verdiği evrak.

Parsiyel : Bir taşıma aracı veya kabının birden fazla göndericiye tahsis edilmesi.

Parsiyel taşıma : Aracının tümünü doldurmayan yükler.

Parsiyel yükleme : Aynı güzergahtaki birbirinden farklı müşterilerin yüklerini, aynı tır ile taşıma yöntemi.

Partial containership : Hem kalıcı konteyner hücreleri hem de parsiyel yük için bölmeleri olan gemi.

Partial returns credit : Kısmi iade kredisi.

Partial shipments : Aynı güzergahtaki birbirinden farklı müşterilerin yüklerini, aynı tır ile taşıma yöntemidir.

Particular average : Prim hesaplamasında kullanılan sigortayla ilgili terim.

Payee : Belirli bir kıymetli evrakta adına ödeme yapılacak kişi, alacaklı.

Payment by cash : Teslimde ödemeli satış şekli.

Payment under letter of credit : Bir alıcının talebine istinaden, bir bankanın verdiği ve alıcı tarafından ayrıntıları belirtilmiş, mala veya hizmete ilişkin belgelerin ibrazı karşılığında, belirtilen bir satıcıya ödeme yapılacağı yolundaki şartlı bir taahhüt.

Per diem : Günlük bazda sabitlenmiş bir ücret.

Perils of the sea : Denizyolu taşımacılığında taşıyıcının yasal sorumluluğunun olmadığı risk.

Perishable freight : Dayanıksız mal yük.

Permit : İzin.

Petroleum oil and lubrications : Petrol ve diğer sıvı yakıtlar.

Phytosanitary certificate : Bitki sağlığı sertifikası.

Phytosanitary inspection certificate : Bitki sağlık sertifikası. Başka bir ülkeye ihraç edilecek bir ürün için ve bu ülkenin talebi üzerine verilen ve tarım ürününün sağlık açısından zararlı olmadığını herhangi bir hastalık taşımadığını gösterir belge.

Pick by light : Ürün toplama sürecinde, led ekran vasıtasıyla hangi adresten kaç adet ürün toplanacağını personele gösteren elektronik sistemdir.

Picker : Raflarda palet yükünden daha az olan siparişleri elle toplamak için tasarlanmış, yatay ve dikey yönde sipariş toplama yaparken operatörün de yükselmesini sağlayan malzeme elleçleme ekipmanıdır.

Picking : Toplama, yerleştirme ve ikmal işlemlerinde kullanılmak üzere, her bir parça için önceden belirlenmiş yer.

Pickup : Bir yüklemeye konu olan kargonun yükleyicinin fabrika veya deposundan kamyon ile teslim alınması.

Pier : İskele, rıhtım.

Pier to pier : Rıhtımdan rıhtıma taşıma.

Piggy packer : Konteynerleri demiryolu vagonlarına indirme ve bindirmeye yarayan mobil vinç.

Piggyback : Bindirmeli taşıma. Açık yük vagonu üzerinde römork şeklinde taşıma

Piggyback rail pigs : Bindirmeli taşıma kamyonun içinde yüküyle birlikte demiryoluyla taşınması.

Place of delivery : Teslim yeri.

Planlama : Müşteri veya acentelere gelen yük taleplerinin, eldeki kaynak ve yine müşteri taleplerine istinaden yükleme planlarının yapılarak yüklerin yola çıkarılması.

Please authorize delivery against guarantee : Alıcının elinde orijinal konşimentonun bulunmaması halinde ilgili acenteye talimat vermesi.

Pod : Tahliye limanı.

Point of origin : Kargonun yükleyiciden teslim alındığı çıkış noktası.

Point of sale : Satış noktası.

Pol : Yükleme limanı.

Police : Sigorta akdinin yapılmış olduğunu ve akdin karşılıklı olarak koşullarını her iki tarafın haiz olduğu hak ve borçları gösteren yazılı bir sözleşme.

Pomerence act : Amerika Birleşik Devletleri'nde bir konşimentonun düzenlenebileceği durumları gösteren kanun.

Pooling agreement : Firmalar arası çıkar anlaşması.

Port of discharge : Konşimentoda boşaltma limanı olarak gösterilen yer.

Port of entry : Kargonun boşaltıldığı ve ithalatçı ülkeye giriş yaptığı gümrük noktası.

Port of exit : Kargonun yüklendiği ve ülkeden çıkış yaptığı gümrük noktası.

Port of loading : Yükleme limanı

Pos : Satış noktası.

Pratika : İlgili ülkenin sağlık bakanlığı yetkilileri veya bakanlık tarafından bir geminin üzerindeki geçici karantinayı kaldırmak üzere verilen evrak.

Pratique certificate : İlgili ülkenin sağlık bakanlığı yetkilileri veya bakanlık tarafından bir geminin üzerindeki geçici karantinayı kaldırmak üzere verilen evrak.

Pre cooling : Narenciye ve benzeri bozulabilir yükler için uygulanan ve kargonun ani ısı değişimlerinden dolayı bozulmasını engelleyen soğutma yöntemi.

Prebate : Ön indirim.

Prepaid ppd : Yükleycinin taşıyıcının konşimentoyu serbest bırakmadan önce yaptığı ön ödemeler.

Preselling : Ön satış.

Primary packaging : Ana ambalaj.

Private trucking : Özel taşıma kuruluşu.

Pro rate : Gemicilikte astarya ve sürastarya hesaplarında müsaade edilen gün süresi aşıldığı ve önce tamamlandı taktirde fark süre hesabında tam gün değil, geçen saat ve dakika oranı ile hesaplanacağını ifade eder.

Producers pays : Üretici ödeyecek.

Proforma : Satıcı tarafından alıcı adına düzenlenen ve yapılan anlaşma ile ilgili her türlü detayı gösteren ön faturadır.

Proforma invoice : Bir tedarikçi tarafından alıcıya gönderilen tüm satış şartları, yüklenecek malın cinsi, miktarı ve değeri belirtilen fatura.

Project cargo : Büyük, ağır, yüksek değerli veya kritik amaçladıkları projeye göre ekipman parçalarının ulusal veya uluslararası taşımacılığını geniş bir şekilde tanımlamak için kullanılan bir terimdir.

Project rate : Bir projeye ait çeşitli malların taşınması için bir seferde verilen fiyat

Promosyon : Satışı artırmak için yapılan yenilikler veya sunulan avantajlardır.

Proof of delivery : Teslimat kanıtı.

Proportional rate : Nisbi navlun ücreti.

Protection and indemnity : Ortaya çıkacak yük ve çevre hasarlarının miktarının reasürans şirketleri tarafından karşılanamayacak kadar büyük miktarlarda olabildiği için gemi sahibi firmaların bir araya gelerek kurdukları sigorta kulüpleridir.

Public warehouse : Umumi depo.

Publishing agent : Ulaşım hatları tarafından, tarife ve fiyatları veya düzenleme ve kuralları yayımlama için yetki verilen kişi ya da kuruluş.

Purchase order : Satın alma siparişi.

Put away : Depoya gelen ürünlerin mal kabul işlemi yapıldıktan sonra, depodaki stok lokasyonlarına fiziksel taşınarak konulması, sistemsel olarak da taşıma kabının kimliği ile adres kimliğinin eşleştirilmesi işlemleridir.

Put to light : Ürün ayrıştırma sürecinde, led ekran vasıtasıyla hangi adrese kaç adet ürün konulacağını personele gösteren elektronik sistemdir.

Q

Quality : Kalite.

Quarantine : Halkın sağlığını korumak amacıyla giriş çıkışı izne bağlanan alan. Karantinaya alınan gemi üzerine büyük "q" harfi bulunan bir bayrak çekilir.

Quay : Rıhtım iskele.

Quick response : Hızlı cevap sistemi.

Quota : Belirli bir süre için ithal edilebilir mal miktarı.

Quotation : Bir malın belirli koşullarda ve belirli fiyatta satma önerisi.

R

R2 belgesi : Karayolları taşıma kanunu gereği, uluslararası taşıma işleri organizatörlüğü yapan firmaların sahip

olması gereken bir yetki belgesi türüdür. Belge geçerlilik süresi 5 yıldır.

R2 document : Karayolları taşıma kanunu gereği, uluslararası taşıma işleri organizatörlüğü yapan firmaların sahip olması gereken bir yetki belgesi türüdür. Belge geçerlilik süresi 5 yıldır.

RA : İade izni.

Radio frequency : Radyo frekansı

Radio frequency identification : Radyo frekansı tanımlaması

Raf : Depolarda düzeni sağlamak, üzerine ürün koymak, yüksekliği kullanabilmek ve malı korumak amacıyla kullanılan, sürekli sabit olan veya gerektiğinde ölçüleri ayarlanabilen, metal, ahşap veya plastik malzemeden yapılmış bir depolama donanımdır.

Rag top : Üstü muşamba kaplı açık konteyner.

Rail division : Demiryollarına denizyolu taşıyıcısı tarafından ödenen taşıma ücreti.

Rail grounding : Konteynerin trenden tahliyesi.

Ramp : Demiryolu rampası. Konteynerin yüklenip boşaltıldığı demiryolu terminali.

Ramp to door : Rampadan müşterinin istediği adrese taşıma.

Ramp to ramp : Bir demiryolu terminalinden diğerine taşıma.

Rampa : Taşıma aracının kasası ile yükleme bölgesinin aynı yükseklik düzeyinde olmasını sağlayan ve böylece malzemenin boşaltma ve yükleme işlemlerini kolaylaştıran alandır.

Rate : Navlun ücreti.

Rate basis: Fiyatlandırma esnasında formüllerin dahilindeki faktörler bütünü.

Rate war : Tarife savaşı.

Raylı koridor : Dar koridor istifleyicilerinin belli bir doğrultuda hareket etmesini sağlayan kılavuz rayların bulunduğu koridordur.

Re returns : Tekrar iade

Reach truck : Depolama ihtiyacının karşılanmasında geniş koridorlarda yaklaşık 3 metre genişlikte, yan yüklemeli ve 10 – 13 metre yüksek seviyelerde istifleme yapılan depolarda kolay, rahat, hızlı ve güvenli hareket imkânı sağlayabilen elektrikli istif ekipman.

Read label : Alev alabilecek tehlikeli maddelerin üzerine yapıştırılması gereken kırmızı etiket.

Reasonableness : Taşıma ücretinde makul olması prensibi. Milletlerarası ticaret odası ve hukuki mevzuata göre taşıma ücreti taşıyıcıya trafik ve taşıma maliyetinin karşılayacak ve taşıyıcıya makul bir kar bırakacak seviyede olmalıdır.

Reasürans : Sigorta şirketleri teminat verdikleri risklerin, anlaşma yoluyla önceden belirlenmiş bir kısmını, prim karşılığında farklı sigorta şirketlerine devretme işlemi.

Rebate : Fiyatların tarifelerin altında haksız rekabet yaratacak seviyeye indirilmesi.

Reciprocity : Karşılıklılık mütekabiliyet.

Reclaim materials : Malzemenin geri kazanılması.

Reclamation centers : Reklamasyon merkezleri.

Reconditioning : Ürünün yenilenmesi.

Reconsignment : Mallar transit haldeyken konşimento üzerindeki alıcı veya varış limanını değiştirmek.

Recouse : Garantörlerden borç ya da fatura için hak talep etme.

Recycling : Geri kazanma.

Reefer : Soğutma tertibatlı konteyner.

Refurbishing : Ürünün ıslah edilmesi.

Related points : Bir grup nokta için fiyatları aynı ya da gruba bağlı olan noktalar.

Relay : Sahibi aynı olan taşıma araçları arasında konteyner nakli.

Released value not exceeding : Taşınan mal bedelinin sınırlandırılması.

Remanufacturing : Yeniden imalat.

Remittance : Para havalesi.

Repetitive manufacturing : Tekrara dayalı imalat.

Replenishment : Malzemenin depolama sürecinde, farklı ambalaj biçimlerinde veya depolama lokasyonlarında bulunabilirliğinin sağlanması için yapılan depo içi transfer işlemidir.

Request for quotation : Aktarma talebi.

Resell : Yeniden satışa sunma

Resource management : Kaynak yönetimi

Restocking fee : Yeniden stoğa koyma ücreti

Restricted articles : Ticareti kısıtlanmış eşya.

Return abuse : İade suistimali
Return authorization : İade izni
Return material allowance : İade malzeme ücreti
Return material authorization : İade malzeme izni
Return to country of origin : İthal edilen malzemenin niteliklerine uygun olmadığı durumlarda ithal edilen ülkeye iade edilmesidir.
Return to supplier : Tedarik eden kuruluşa iade
Return to vendor : Satıcıya iade
Returnable tote : İade edilebilir ambalaj
Returns : İadeler
Returns allowance : İade indirimi
Returns center : İade merkezi
Reusable tote : Tekrar kullanılabilir ambalaj
Reuse : Tekrar kullanım
Revenue ton : Bir ton taşıma başına elde edilen gelir.
Reverse distribution : Ters dağıtım
Reverse ipi : Amerika Birleşik Devletleri'nin iç kısımlarında bir yere taşınacak konteynerin doğu limanlarına bırakılması.
Reverse logistics : Ters lojistik
Rezerve alanlar : Yerleştirme, toplama veya farklı amaçlar için kullanılmak üzere, önceden belirlenmiş çapraz sevkiyat alanı gibi özel alanlardır.
Rezerve stok : Belli bir ürün için açılan iş veya sipariş emri çerçevesinde gerekli miktarda ayrılmış stoktur.
RF : Radyo frekansı

Rf ID : Çevresinde anten sarılı olan bir mikroçipten ve bir okuyucudan oluşan, bir yazılım donanım sistemi ile bütünleştirilen, etiket ve okuyucu arasındaki veri iletişiminin radyo dalgaları ile sağlandığı otomatik tanıma sistemidir.

RFQ : Aktarma talebi.

RMA : İade malzeme izni

Ro ro : Tekerlekli araç taşımacılığı için özel olarak yapılan gemidir.

Ro ro gemisi : Tekerlekli araç taşımacılığı için özel olarak yapılan gemidir.

Ro ro taşıması : Tekerlekli araçların vinç olmadan gemiye binebildiği taşıma şekli.

Road freight : Karayolu için teslimat teyidi. Alıcının imzasını taşıyan ve malın teslimini ispatlayan belge

Roll : Kargo için bir sonraki gemide yeniden rezervasyon yapma.

Roll on roll of vessels : Tekerlekli araçların vinç olmadan gemiye binebildiği taşıma şekli.

Rolling : Geminin alabandan alabandaya hareketi.

Rollingstock : Demiryolu araçları

Rotable parts : Döner parçalar

Rotalama : Taşıma işleminin başlangıç noktasından ulaştırılacak noktalara hangi sıra ve güzergâh ile yapılacağıının belirlenmesidir.

Route : Yol, güzergâh, taşıma aracının izleyeceği yol

Römork : Bir çekici araç tarafından çekilen ve taşıyacağı yükün özelliklerine uygun bir şekilde imal edilen, kendi tekerlekleri üzerinde park edi-

lebilen, yük taşıma amaçlı karayolu taşıma aracıdır.

Römorkör : Büyük gemilerin, liman alanlarında hızlı ve güvenli bir şekilde manevra yapmasına yardımcı olan motorlu deniz aracıdır.

RT : Bir ton taşıma başına elde edilen gelir.

RTV : Satıcıya iade

Rulolu konveyör : Yerleştirilen silindir kalıpların motor ile döndürülmesiyle üzerlerindeki ürünü ya da taşıma kabını palet, sepet gibi hareket ettiren ekipmandır.

Running Gear : Konteyneri taşımak için kullanılan tamamlayıcı alet.

RVNX : Taşınan mal bedelinin sınırlandırılması

S

Sabit depolama politikası : Her ürünün, kendisi için ayrılmış özel bir alana depolanması politikasıdır.

Sabit fiyat : Üzerinde hiçbir şekilde değişiklik yapılmayan fiyattır.

Sabit maliyetler : Faaliyete bağlı olmayan masraflar. Taşımacılıkta terminal, depo, antrepo gibi kiralari, emlak vergisi ve diğer sabit vergiler bu tür masraflardır.

Sabit maliyetler : Kısa vadede yapılan işin miktarından etkilenmeyen, sabit kalan maliyetlerdir.

Said to contain : Ambalaj içinde gönderici tarafından bulunduğu beyan edilen mal için taşıyıcı tarafından konşimentoya konulan not.

Said to weight : Taşıyıcının ağırlık beyanını kontrol etmeyen taşıyıcı tarafından konşimentoya konulan not.

Sales and operations planning : Satış ve faaliyetlerin planlanması

Salvage : Sovtaj

Salvage loss : Sovtaj kaybı

Sanction : Yaptırım. Bir hükümet tarafından farklı bir ülkeye karşı yapılan bir ambargo

Sanitary landfill : Yeraltı çöplüğü

Satellite tracking : Uydudan izleme sistemi

Satın alma : İstenen kalite, zaman ve miktarda, uygun fiyatta, uygun bir teslimat ve ödeme planı ile gerekli görüldüğü takdirde ek koşullarla mal veya hizmetlerin mülkiyetinin satıcıdan alıcıya geçmesidir.

Scm : Mal ve hizmet akışının yönetimi, hammaddelerin, süreç içi çalışma envanterinin ve mamul malların menşen noktasından tüketim noktasına taşınmasını ve depolanmasını içerir.

Sea bee vessel : Arka bölümünde su altında kalabilir ağır iş yüklü hidrolik kaldırma veya asansör kurulmuş açık deniz gemileri.

Sea freight : Tahliye limanı

Sea protest : Kötü hava koşulları nedeniyle kaptan tarafından kargonun uğradığı zararlardan ötürü gemi sahibi veya işletmecisini sorumluluktan korumak için tutulan zabıt.

Sea waybill : Genellikle şirketin kendi için yaptığı taşımalarda kullandığı malın gemi bordasına yüklendiğini gösterir belge.

Seal : Mühür

Seaworthiness : Sefer uygunluğu, denizde elverişlilik. Kullanılış maksadına göre bir geminin uygunluğu geminin her yönden öngörülen sefer için uygun olması.

Seca : Deniz yolu gönderileri için emisyon kontrol alanları. Bazı coğrafi bölgeler için deniz yolu gönderilerinde belirli emisyon sınırlamaları vardır. Bu bölgelerdeki deniz yolu nakliyesi gerçekleştiren şirketlerinin, geleneksel yakıttan daha düşük kü-kürt emisyonları üreten yakıt kullanmaları gerekmektedir.

Secondary market : İkincil pazar

Secondary packaging : İkincil ambalaj

Secure disposal : Güvenli imha

Secure returns : Güvenli iade

Security surcharge : Güvenlik risklerine karşı armatörlerin talep ettiği navluna ek ücretler

SED : Amerika Birleşik Devletleri ticaret bakanlığının düzenlediği taşıyıcı ihracat deklarasyonu.

Semi : Yarı

Seperatör : Gemi ve endüstriyel tesislerde yağ, yakıt ve diğer sıvıların içindeki bileşenleri fiziksel yöntemlerle ayıran makinelerdir.

Serbest bölge : Gümrük bölgesinin parçaları olmakla beraber; serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri

ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, gümrük bölgesi dışında olduğu kabul edilen serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Serbest ticaret bölgesi : Bir ülkenin devleti tarafından yasaklanmamış malların gümrükten muaf olarak girebileceği liman bölgesi.

Service : Seyirli bir yolculuk yapan ve belirli bir pazar hizmeti veren gemi filosu.

Service contract : Taşıyıcı gönderici ile taşıyıcı arasında yapılan sözleşme.

Sevk irsaliyesi : Üzerinde araçtaki yükün adını, miktarını, navlun bedelini, kesilen fatura numarasını belirten resmi evrak.

Sevkiyat : Taleplerin siparişlerin belirli ölçütlere göre tasnif edilerek ilgili resmi evraklarla talep edilen yerlere ulaştırmak üzere depodan çıkarılması işlemi.

Shex : Pazar ve tatil günleri hariç.

Shinc : Pazar ve tatil günleri dahil.

Ship chandler : Gemi malzemecisi. Gemiler için teçhizat ve araç gereç satan kişi ya da şirket.

Ship demurrage : Gemi ardiye ücreti. Bir yük gemisinin geciktiği için tahhüt edilen bir sürenin aşılmasıyla ödenilen bedel.

Shipment : Bir göndericinin bir alıcıya bir seferde gönderdiği, konşimento üzerinde belirtilen kargonun tamamı.

Shipper : Taşıyıcı, gönderici, taşınan malın sahibi veya acentesi.

Shippers association : Taşıyıcılar birliği veya taşımacılık derneği. Taşıyıcıların menfaatlerini temsil eden kar gütmeyen birlik.

Shippers certificate : Yükleten belgesi

Shippers export declaration : Amerika Birleşik Devletleri ticaret bakanlığının düzenlediği taşıtıcı ihracat deklarasyonu.

Shippers instructions : Taşıtıcısının veya acentesinin taşıyıcıya gönderdiği malın teslimi, taşınması, konşimento biçimi gibi konulardaki talimatlar.

Shippers letter of instruction for issuing an air waybil : Taşıyıcı veya acentesinin taşıtıcı namına hava konşimentosu düzenleyebilmesi ve imzalaması için yetki istediği evrak.

Shippers load&count : Taşıtıcı tarafından yüklenen ve onaylanan ve taşıyıcılar tarafından kontrol ve tasdik edilmemiş sevkiyat.

Shipping deliver order : Yükleme teslim talimatı.

Shipping order : Taşıyıcının kendisine malın gönderilmesine ilişkin taşıyıcı talimatı.

Ships bell : Gemide zaman ölçer. Bir çan sesi her bir yarım saat içindir.

Ships manifest : Belirli bir seferdeki yüklerin detaylarının yer aldığı liste.

Shore : Batmayı veya eğilmeyi önlemek için bir şeyin karşısına veya altına bir direk veya destek yerleştirmek.

Short sea : Kısa mesafeli deniz taşımacılığı

Short shipment : Eksik sevkiyat

Short ton : 2000 pound veya 2000 libre. Amerikan tonu.

Shrink wrap : Palet üzerindeki yükleri korumak için, birkaç ünite etrafında bir zarf içinde ısı işleminden geçirilmiş ve sıkıştırılmış polietilen veya benzer malzeme.

Sınır kapısı : İhracat veya ithalat araçlarının transit güzergahları üzerindeki ülkelere giriş yaptıkları ya da ülkelere çıkış yaptıkları ülke sınırlarını belirtir.

Sıralı istifleme : Yüklerin, raf kullanılmadan bir plan dahilinde zemin üzerinde üst üste istiflenmesidir.

Sırt sırta raf aralığı : Sırt sırta raf sisteminde, paletlerin raflardan olan taşmalarını dikkate alarak, iki raf arasında bırakılan boşluktur.

Side door container : Bir arka kapı ve minimum bir kenar kapıyla donatılmış bir konteyner.

Side loader : Konteyneri kaldırmak için bir köşesinden kaldırma aparatı yerleştirilmiş bir kaldırma tamponudur.

Sight draft : Muhatabın alıcının başvurusuyla ödenebilen çek, senet gibi kıymetli evrak.

Sigorta : Olası risklerin gerçekleşmesi halinde zararları gidermek üzere, prim karşılığında bu işle uğraşan kuruluşlarla yapılan iki taraflı yazılı sözleşme.

Sipariş onay numarası : Bir malın belli bir tarihte teslim edilmesi kesinleşmiş siparişini gösteren numaradır.

Sipariş toplama : Depolaması yapılan ürünler için müşterinin firmaya bil-

- dirdiği ve depo personeli tarafından sevkiyata hazırlanma sürecidir.
- Sipariş toplama aracı** : Raflarda palet yükünden az olan siparişleri elle toplamak için tasarımılanmış malzeme elleçleme ekipmanı.
- Sipariş toplayıcı** : Operatörün yukarı çıkmasına ve sipariş toplamasına olanak tanıyan istif ekipmanıdır.
- Sipariş yönetimi** : Taleplerin karşılanması, kaydının tutulması, fiyatlandırılması, stok tahsisinin yapılması, stokların kontrolü ya da üretim satın alma gereksinimlerinin ilgili yerlere bildirilmesi, sipariş takibi yapılması, teslimatın ve tahsilatın izlenmesi sürecidir.
- Sistem** : Ortak bir amaca ulaşmak için, almış oldukları girdilerden planlı bir işleme süreci sonucunda çıktı üreten, birbirleriyle ilişki halindeki elemanların oluşturduğu grup.
- Skids** : Kutuların altına yerleştirilen veya paketleri daha yükseğe kaldırmak için forkliftlerin veya diğer kaldırma ekipmanlarının kolayca erişmelerini sağlamak için yapılmış takoz.
- SI&C** : Taşıyıcı tarafından yüklenen ve onaylanan ve taşıyıcılar tarafından kontrol ve tasdik edilmemiş sevkiyat.
- Sleepers** : Taşınan içeriği raporlarda yer almamış yüklü konteyner.
- Source reduction** : Kaynak azaltımı
- Sovtaj** : Hasar gören ürünlere sigorta eksperi tarafından biçilen maddi değerdir.
- Spanbret** : Treyler içerisinde boşluk bulunması ya da arkadaki yükleri sabitleyerek kapak açıldığında devrilmesi muhtemel yükleri bloklama.
- Spanzet ratchet strap** : Yükün üstünden geçerek, yükün taşınacağı yüzeye sabitlenen ve gergi mekanizmasıyla gerilerek yükü sabitlemekte kullanılan şerit.
- Spine car** : Özel konteyner elleçleme aracı.
- Spot araç** : Serbest çalışan, tek seferlik taşıma anlaşması yapılan araçların genel adıdır.
- Spot vehicle** : Serbest çalışan, tek seferlik taşıma anlaşması yapılan araçların genel adıdır.
- Spotting** : Konteynerin yüklenip boşaltılacağı yere yerleştirilmesi.
- SSC** : Güvenlik risklerine karşı armatörlerin talep ettiği navluna ek ücretler
- Stability** : Alabora olduğunda gemiyi yükseğe kaldıran veya yukarıya döndüren kuvvet.
- Stack car** : Konteyner elleçleme aracı.
- Stacker** : Paletli yükleri dikeyde hareket ettirerek istifleme yapmak için kullanılan elektrikli ekipmandır.
- Stacktrain** : Raylı konteyner elleçleme aracı.
- Standart industrial classification** : Amerikan hükümeti tarafından kullanılan ürünlerin ve hizmetlerin açıklandığı bir standart sayısal koddur.
- Standart industrial trade classification** : Birleşmiş milletler tarafından uluslararası ticarete kullanılan malların sınıflandırılması için geliştirilen bir standart sayısal kod.

Standart palet rafı : Euro ve ISO gibi normlarda standart paletler için tasarlanmış klasik raftır.

Standart transportation commodity code : Mal cinsine göre standart nakliye kodu

Standart ürün kodu : İlk beş karakteri üreticiyi, diğer 5 karakteri ise ürünü tanımlayan koddur.

Stange : Askılı yüklerin emniyetinin sağlanması için kullanılır.

Starboard : Gemide sancak tarafı.

Statue of limitation : Bir taşıma sözleşmesi hakkında iddialar için mahkemeye başvurma hakkının dolduğu süre.

Statutory notice : Zorunlu kanuni ihbar

STC : Ambalaj içinde gönderici tarafından bulunduğu beyan edilen mal için taşıyıcı tarafından konşimentoya konulan not.

STCC : Mal cinsine göre standart nakliye kodu

Steamship conference : Gemi işletmelerinin taşıma tarifelerini oluşturmak için oluşturdukları kartel.

Steamship guarantee : Herhangi bir kayba karşı banka vasıtasıyla taşıyıcılara çıkartılan bir tazminat.

Stern : Geminin arkası.

Stevadore : Limanlarda yükleme boşaltma işlemlerini yürüten özel firmalar ve onun işçileri.

Stividor : Limanlarda yükleme boşaltma işlemlerini yürüten özel firmalar ve onun işçileri.

Stok : Gelecekte oluşabilecek ihtiyaçlara karşı depolarda bulundurulmuş malzemedir.

Stok devir hızı : Belirli bir dönem için satılan ürünün maliyet ya da miktarının, ortalama stok değerine ya da miktarına oranıdır.

Stok kontrol : Stokların periyodik izlenerek, stok eksikliği ya da fazlalığına neden olmayacak şekilde siparişlerin veya gereksinimlerin belirlenmesidir.

Stok yönetimi : Talebi karşılamak amacıyla hammadde, mamul, yarı mamul ve yardımcı malzemelerin, işletmenin üretim, pazarlama, satış, tedarik ve finansal durumu ile zaman, fiyat, miktar ve kalite ölçütlerine dikkat edilerek en uygun şekilde karşılanması.

Storage : Ürünlerin malzemelerin saklanıp muhafaza edildiği yer.

Store door pick up delivery : Taşıyıcının göndericiden malı teslim alıp nihai tüketim noktasına tüm taşıma hizmetlerini sunması.

Straddle carrier : Konteyner taşıma, yükleme ve boşaltmalarda kullanılan tekerlekli büyük kamyon.

Straight bill of lading : Ciro edilemeyen konşimentolara verilen ad.

Stripping : Konteynerin tahliyesi. Konteynerden yük boşaltmak. Yüğü sıyıma.

Stripping of container : Konteynerin tahliyesi. Konteynerden yük boşaltmak. Yüğü sıyıma.

Stuffing : Konteynerin yüklenmesi. Yüğü konteynere koyma, konteynere yükleme

Stuffing of container : Konteynerin yüklenmesi. Yüğü konteynere koyma, konteynere yükleme

STW : Taşıtıcının ağırlık beyanını kontrol etmeyen taşıyıcı tarafından konşimentoya konulan not.

Subcontractor : Bir işin bir kısmını gerçekleştirmek veya işverenin tüm yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla sözleşme imzalayan yüklenicidir. Taşeron.

Subrogate : Birinin yerine geçme, diğerinin yerine koyma. Örneğin, deniz sigortasında tazminatı ödeyen sigortacının parayı ödeyen sigortacının haklarını kazanması.

Sufferance wharf : Gümrüğe tabi malların çıkarıldığı, gümrük yetkililerinin hazır bulunduğu ve gümrük yetkililerince onaylanan iskele.

Summary declaration : Dış ticarete konu eşyanın gümrüğe girdiğini gösteren belge.

Sunday and holidays excluded : Pazar ve tatil günleri hariç.

Sunday and holidays included : Pazar ve tatil günleri dahil.

Sundays : Pazarları

Supalan : Gümrüklemenin malzemeyi taşıyan araç üzerinde yapıldığı durum.

Supply chain : Hammadde tedarikinden, imalat ve üretime oradan nihai tüketime kadar tüm aktiviteleri kapsayan lojistik yönetimi sistemi

Supply chain management : Tedarik zinciri yönetimi

Supply chain position : Tedarikçi zincirindeki konum

Surcharge : Tarifinin üzerinde veya ekstra ödemeler.

Surtax : Ek vergi.

Sürdürülebilir depo : Çevre ve topluma duyarlı şekilde faaliyetlerini gerçekleştirerek uzun bir süre hizmet verebilecek alan.

Süreç iyileştirme : Kaliteyi artırma, katma değer yaratmayan faaliyetleri ortadan kaldırma, maliyetleri azaltma konularında yapılacak geliştirme çalışmaları.

Sürekli geliştirme : Performansı artırmak için faaliyetleri uygulama, planlama, kontrol ve önlem almaya dayalı sürekli faaliyetler çevrimidir.

Sürekli ikmal : Tedarik zincirindeki mal ve bilgi akışının, sürekli ürün akışını sağlamak için eşgüdümlemesidir.

Swap body : Uzun vadedeki yakıt masraflarını en az seviyede tutmak, ilk satın alma masraflarını indirmek için hafif malzemelerden üretilen üst üste istiflenemeyecek kadar ince yapılmış konteynerler.

T

T&E : Malın limanda bulunduğu sürede kargo hareketlerini kontrol eden gümrük formu.

TA : Amerika kamyoncular birliği.

Tail : Konteynerin veya römorkun arka tarafı. Burun ya da ön tarafın zıt tarafı.

Takas : Ödeme veya para transferlerinin olmadığı, eşit değerde olduğu kabul edilen iki malın doğrudan ve eş zamanlı olarak değiştirildiği işlemler.

Take back : Geri alma

Talep : Belirli bir malzemenin belirli bir miktarı için ortaya çıkan gereksinimdir.

Talep planlaması : Bir ürün ya da hizmete talebin geçmiş satış verileri ile geleceğe yönelik etmenlerin ürün, ürün ailesi ya da lokasyon bazında belirlenmesi.

Talep tahmini : Talebin miktarını belirlemek amacıyla çeşitli tahmin yaklaşımlarının belirli koşullara uygun olarak kullanılması.

Tampon stok : Üretim akışını dengelemek amacıyla iş merkezleri arasında tutulan stoktur.

Tankerstanker : Ham petrol ve petrol ürünleri; kimyasal, sıvılaştırılmış gaz ve benzer ürünleri taşımak için tanklarla donatılmış gemilerdir.

Tanktainer : Konteyner tankı

Tare : Dara

Tare weight : Dara ağırlığı. Vagon veya konteyner taşımacılığında, vagonun veya konteynerin boş ağırlığı.

Tariff : Taşımacı şirketlerin uyguladıkları fiyat teklifleri, kurallar.

Taşıma : Belirli noktalar arasında gerçekleştirilen insan ve yük aktarımıdır.

Taşıma irsaliyesi : Ticari mal, hurda, hammadde, sabit kıymet gibi maddi olan varlıkların hareketini kayıt altına almak amacıyla kullanılan resmi evraktır.

Taşıma yönetim sistemleri : Dağıtım sistemlerinin optimizasyonu ile maliyet ve nakliye sürelerini azaltan, taşıtların ve yüklemeleri hakkında müşterilere bilgi veren bir sistem.

Taşınabilir raf : Boş veya dolu olarak taşınabilen raf.

Tazminat mektubu : Temiz bir konşimento için malların muayenesinde hasar ve zarar tespit edilmesine rağmen göndericinin imzalayıp taşıyıcıya verdiği belge.

TBN : Taşıma aracının kod veya isminin bilinmediği zaman konşimentoya yazılan not.

Tedarik : Gerekli olan makine, alet, malzeme, aygıt, hammadde, parça, yarı ürün, ürün ve hizmetlerin uygun tedarikçilerden sağlanması amacıyla gerekli olan araştırma, seçme, planlama, satın alma, teslim alma, nakliye, değerlendirme, stok kontrol gibi faaliyetler.

Tedarik zincir yönetimi : Ürün akışının yönetimi, süreç içi çalışma envanterinin, hammaddelerin ve malların taşınması ve depolanması.

Tedarik zinciri : Tedarikçiden müşteri tarafına süreç içerisindeki faaliyetlerin bütünü.

Tedarikçi : Mal ve hizmet sağlayıcı firma.

Tehlikeli madde : Bulunduğu ortamdaki malzemelere zarar verme riski olan taşıma ve depolamada dikkat edilmesi gereken malzeme.

Tek fiyat : Çıkış noktasından varış noktasına kadar ki toplam fiyat.

Temin süresi : Bir mal siparişinin verilmesiyle üretiminin gerçekleşmesi arasındaki süredir.

Temin tedarik lojistiği : Üretim lojistiği olarak da kullanılan bu kavramla bir lojistik faaliyet sonucu elde edi-

len ürünün imalatının tamamlanıp tüketici veya kullanıcıya ulaşıncaya kadar geçen süreç ifade edilmektedir.

Temperature recorder : Kargo yoldayken konteynerdeki ısıyı kaydeden cihaz.

Tender : Eşya taşımacılığı, araç parkı ya da konteyner boşaltma ve yükleme işlemleri için fiyat teklifi.

Tenor : Çekte ödemedeki öngörülen tarih ve vade.

Terminal : Kamyon, gemi, tren ya da uçağa yüklenecek konteynerlerin hazırlanması veya indirilecek konteynerin istiflenmesi için bırakılmış alan.

Terminal charge : Taşıyıcıların terminal alanlarındaki hizmetler için uygulanan fiyat.

Terminal handling charges : Limandaki elleçleme ücretidir.

Terminal ücreti : Terminal alanlarındaki hizmetler için taşıyıcıların uyguladıkları fiyat.

Terms of sale : Teslim öncesinde ödeme yapılmasını öngören satış şekli

Tersine lojistik : Tedarikçilerden alınan malların müşterilere yapılan teslimat sonrası hasar, ret, iade, ambalaj malzemelerinin geri kazanımı, modası geçme, kullanım süresi dolma, elden çıkarma, onarım ve diğer nedenlerle malların ve veya ambalaj malzemelerinin tedarikçiye geri dönüşü sürecidir.

Tesellüm : Ürünleri teslim eden yetkili personelden malın, firma yetkilisi tarafından teslim alınmasıdır.

Tesellüm belgesi : Bir malı teslim alırken ya da ederken söz konusu malların ilgili tarafın sorumluluğuna geçtiğini belgelemek üzere düzenlenen evrak.

Teslim zamanı : Malın teslim edildiği tarih ve saattir.

Teu : 20 feetlik konteyner. 20 fit konteyner eşdeğer birimi. Yirmi ayak eşdeğeri, yirmilik konteyner

Thec : Limandaki elleçleme ücretidir.

Third party logistics : Üçüncü şahıs lojistiği dışardan sağlanan lojistik hizmeti

Through B I : Yükün birden fazla araç ile taşınması durumunda düzenlenen konşimento.

Through bill of lading : Tek konşimento

TIR : Avrupa hükümetleri ve Amerika arasında yapılan uluslararası karayolu taşımacılığı anlaşması.

TIR carnet : Çıkış noktasındaki gümrükten, varış noktasındaki gümrüğe kadar bir kural altında taşıma sağlayan bir gümrük transit belgesi.

TIR karnesi : Çıkış noktasındaki gümrükten, varış noktasındaki gümrüğe kadar bir kural altında taşıma sağlayan bir gümrük transit belgesi.

Ticari temsilci : Bir lojistik firmasının merkez kuruluşu dışında kalan bir bölgede firma adına hizmet veren birey veya işletmedir.

Tilt trailer : Tenteli dorse

Time charter : Kiralayanla ve kiracı arasındaki kontrat.

Tipping fees : Çöpe atma ücreti

Title : Mülkiyet ve zilyetlik belgesi

TL : Dolu kamyon yükü.

TMS : Dağıtım sistemleri ve çevriminin optimizasyonu ile nakliye maliyet ve sürelerini azaltan, yüklerin eş zamanlı iş takibini yapan, teslimat programı hakkında müşterilere bilgi veren sistem.

TMS TA : Nakliye operasyonları ile ilgili tedarik zinciri yönetiminin bir alt kümesidir ve kurumsal kaynak planlama ERP sisteminin bir parçası olabilir

To be nominated : Taşıma aracının kodunun ya da isminin bilinmediği zaman konşimentoya yazılan not.

TOFC : Açık yük vagonu üzerinde römork şeklinde bindirmeli taşıma

Ton mile : Taşımacılıkta gelir ve gideri karşılaştırmada kullanılan mil başına taşınan yükün ton ağırlığı.

Tonaj : Bir yük taşıma aracının ton cinsinden taşıma kapasitesidir.

Tonnage : Tonaj. 100 feet ölçüsündeki hacim birimi.

Top air delivery : Hava sirkülasyon ünitesinde, konteynerdeki havanın filtre edilerek en dip kısımdan en üst kısmına kadar ulaştırılması.

Total productive maintenance : Toplam üretkenlik bakımı

Towage : Yedekteki gemilere uygulanan ücret tarifesi.

TPM : Toplam üretkenlik bakımı

Tractor : Bir ya da birden çok römorku çekebilen karayolu aracı.

Trade acceptance : Alıcı tarafından kabul edilen ödeme vadesi.

Traffic : Trafik nakil hattı üzerinde taşınan insan veya mallar.

Trailer load : Dolu kamyon yükü.

Trailer on flat car : Açık vagon üzerinde römork halinde taşıma.

Tramp : Gelişigüzel hatlarda çalışan gemi

Tramp line : Gemilerini düzgün ve periyodik rotalarda kullanmayan, nerede yük varsa gemilerinin oraya yönlendiren deniz taşıma şirketleri.

Transportation and exportation : Malın limanda bulunduğu sürece kargo hareketlerini kontrol eden gümrük formu.

Transit harbour : Transit liman

Transit yükleme : Genellikle uluslararası deniz taşımacılığında kullanılan, yükün bir taşıyıcıdan farklı bir taşıyıcıya transferi.

Transpalet : Alçak konumlarda çalışmaya elverişli, araç yükleme ve boşaltma işlemlerinde kullanılan malzeme elleçleme ekipmanı.

Transport : Bir yerden başka bir yere yük nakli.

Transport international par la route : Uluslararası karayolu taşımacılık anlaşması. Amerika ve Avrupa hükümetleri arasında yapılan uluslararası karayolu taşımacılığı anlaşması.

Transport packaging : Nakliye ambalajı

Transportation & exit : Yabancı malların taşınması için bir limana ulaşması ve aynı ülke üzerinde farklı bir limana gümrük vergisi ödemediği ihracı.

U

Transportation refrigerated : 26 derece sıcaklığa kadar taze ve dondurulmuş gıda taşımacılığı.

Transship : Malların bir gemiden diğer gemiye nakledilmesi ya da bir nakil hattından diğer hatta transfer edilmesi.

Transshipment port : Yükün bir taşıyıcıdan farklı bir taşıyıcıya aktarıldığı aktarma limanı.

Treyler : Büyük ve geniş vagon.

Trip charter : Sefer üzerine charter

Trough rate : Çıkış noktasından nihai varış noktasına kadar olan toplam fiyat.

Troughput charge : Konteynerin taşınmasındaki ücret.

Trust receipt : Bankanın himayesi altındaki malların kendi himayesinden çıkarması ve alıcıya devretmesi.

Turnaround : Deniz taşımacılığında, geminin limana ulaşması ve ayrılması arasındaki zaman.

Tutanak : Belirli bir olayı veya durumu belirlemek üzere taraflarca imzalanmış belge.

Twenty foot equivalent unit : 20 feetlik konteyner. 20 fit konteyner eşdeğer birimi. Yirmi ayak eşdeğeri, yirmilik konteyner

Twist lock : Konteynerleri güvenli bir şasi üzerine oturtmak için kullanılan dört adet kıvrılabilen süngü şeklindeki kilit aparat.

Two dimensional barcoding : İki yönlü barkodlama

Two way pallet : Çatallı forkliftlerin sadece iki yanından kavrayabileceği şekilde çift yönlü tasarlanmış palet.

UCP : Uluslararası ticaret için en sık kullanılan Milletlerarası ticaret odası tarafından yayımlanan ödeme standardı.

UFC : Taşımacılık standartları.

ULD : Birim yükleme cihazı.

Ullage : Konteynerlerde varil veya tanklarla doldurulamayacak mevcut olan boş yer.

Uluslararası denizcilik danışma organizasyonu : Genel denizcilik kuralları hakkında tavsiye kararları alan forum.

Uluslararası denizcilik tehlikeli maddeler kodu : Tehlikeli maddelerin uluslararası taşıma kurallarını ile sınıflandırılmalarını belirleyen, IMO tarafından yayımlanan kurallar.

Uluslararası hava taşımacılığı birliği : Uluslararası hava taşımacılığında kargo ve yolcu taşımacılığın yetkilendirilmesini denetleyen örgüt.

Uluslararası taşıma : Bir ülkeden diğer ülkeye deniz, kara, demir ya da havayoluyla yapılan taşıma.

Un edifact : Ticarete elektronik bilgi alışverişi standartlarını belirleyen, Birleşmiş Milletler tarafından desteklenmiş kuruluş.

Unclaimed freight : Alıcısı tarafından teslim alınmayan, istenmeyen, soruşturulmayan yük.

Undercharge : Tutarından daha az bir miktarla ücretlendirmek.

Uniform customs and practice for documentary credits : Uluslararası ticaret için en sık kullanılan, milletlerarası ticaret odası tarafından yayınlanan ödeme standartları.

Uniform freight classifications : Taşımacılık standartları.

Uniform product code : İlk beş karakteri üreticiyi, diğer 5 karakteri ise ürünü tanımlayan koddur.

Unit load : Sandıklara yüklenen, taşınmaya hazır paket ve yükler.

Unit load device : Birim yükleme cihazı

Unit Train : Tüm vagonların aynı malı taşıdığı ve aynı çıkış noktasından aynı varış noktasına, yolda bölünmeden veya depolanmadan sevk edildiği bir tren.

United nations electronic data interchange for administration, commerce and transport : Yönetim, ticaret ve taşımacılık için elektronik bilgi alışverişi standartlarını belirleyen kuruluş.

Unloading : Gemideki malları indirmek.

Us consular invoice : Amerika'ya ithal edilen mallarda gereken konsoloslukla ilgili belge.

Us customs bonded warehouse : Amerika Birleşik Devletleri gümrüğü antreposu

Ü

Üçüncü parti lojistik : Konusunda uzman, firmaların lojistik faaliyetlerini üstlenen lojistik şirketleridir. 1. parti

ifadesi ile satıcı şirket, 2. parti ifadesi ile alıcı şirket, 3. parti ifadesi ile ise satıcı ve alıcı şirketler arasındaki bazı hizmetleri üstlenen şirket kastedilmektedir.

Üretim : Makine, malzeme, enerji, işçilik gibi kaynakların kullanılarak tüketiciler için ürün ve veya hizmet oluşturulması.

Ürün stoğu : Ürünün depoda olan miktarı.

Ürün toplama : Depo içerisindeki ürünlerin müşteri taleplerine göre adreslerinden toplanması.

V

VAL : Değerli kargo, kilogram başı mal bedeli 1000 USD ve üstü gönderiler

Validated export licence : Amerika Birleşik Devletleri'nde ihracat izin belgesi.

Validation : Konşimentoyu onaylayarak konşimentonun doğruluğunu kanıtlamak.

Valuable cargo : Değerli kargo, kilogram başı mal bedeli 1000 USD ve üstü gönderiler

Valuation actual : Gerçek değerlendirme

Value added tax : Katma değer vergisi

Vanning : Malın konteynere istiflenmesi.

Variable cost : Yapılan faaliyetlere göre fiyatların kısa zaman içinde değişmesi.

VAS : Müşteri talepleri üzerine depolar da yapılan; etiketleme, ambalajlama,

paletleme, katlama, birleştirme, ısı ölçme, aktarma, karıştırma, ayırma, hafif montaj, iade işlemleri, imha, barkod işlemleri, kullanım kılavuzu ekleme ve bakım onarım işlemleri gibi işlemler.

Vendor managed inventory : Satıcının kendisi tarafından yönetilen stok

Ventilated manifest : Geminin ayrıldığı ve vardığı limanda mürettebatın ve içerdığı malların hakkında bilgi vermesi.

Veri : İşlenmemiş, tek başına anlam içermeyen, bilgi işleme sürecinin temel hammaddesi olarak, çeşitli semboller, harf, rakam ve işaretlerle temsil edilen, ham, işlenmemiş gerçekler ya da izlenimler

Vesika mukabili ödeme : İthalatçının bankasının ihracat bedelini, ihracatçının bankasına ödemesi karşılığında belgelerin ithalatçıya teslimini öngören ödeme şekli.

Vessel supplies for immediate exportation : Malların gemiye ya da uçağa tek bir merkezden yüklenmesini, ihracatında aynı merkezden yapılmasını sağlayan gemi.

Virtual logistics : Sanal lojistik

Voyage charter : Sefer üzerine çarter

W

War risk : Sigortacılıkta savaş riski. Herhangi bir savaş durumunda mallarda olabilecek kayıpların sigortalanması.

Warehouse : Depo. Yüklerin kabul edildiği, konsolidasyonun yapıldığı, sevk edildiği ve stoklandığı alan.

Warehouse entry : Depoya yerleştirilen ithal malları tanımlayan belge.

Warehouse withdrawal for transportation : Antrepodaki malların yerine yeni gelen farklı malların, bir limandan diğer bir limana taşınması.

Warehouse withdrawal for transportation immediate exportation : Antrepodaki malların vergi ödemeden ihraç edilmesi.

Warehousing : Depolama.

Wastage : Fire

Way bill : Deniz taşımacılığında kullanılan, taşımacılık hattı tarafından hazırlanan, harekete başlangıç noktası, alıcıyı, gidilecek yeri, malı göndereni, rotayı, gemilerin tasvirini ve ulaştırma servisine uygulanan ücret miktarını gösteren belge.

WB : Deniz taşımacılığında kullanılan, taşımacılık hattı tarafından hazırlanan, harekete başlangıç noktası, alıcıyı, gidilecek yeri, malı göndereni, rotayı, gemilerin tasvirini ve ulaştırma servisine uygulanan ücret miktarını gösteren belge.

WDEX : Antrepodaki malların vergi ödemeden ihraç edilmesi.

WDT : Antrepodaki malların yerine yeni gelen malların bir limandan diğer limana taşınması.

Weigh station : Tartı istasyonu

Weight : Ağırlık çeki

Weight and mesurement : Ağırlığına ve hacme göre navlun hesaplaması.

Weight measurement : Ağırlık ölçü

Wet bulk cargo : Akışkan, ambalajsız dökme yüklemeler, petrol gibi

Wharf : Rıhtım iskele

Wharfage : Rıhtım iskele işlemleri ücreti

White goods : Beyaz eşya

WIB : Amerika Birleşik Devletleri doğu yakası ağırlık ölçüm ve muayene merkezi.

W-M : Ağırlık ölçüler

WMS : Deponun işlevliğini ve iç dağıtım merkez sistemini optimize edilmesi için geliştirilen bir yazılım uygulamasıdır

Wodified atmosphere : Konteyner içinde, gaz karışımlarının normal atmosfer basıncına değiştirilmesi.

Y

Yanal kapalı konteyner : Bir arka kapı ile bir kenar kapıyla donatılmış konteyner.

Yanal yükleyici : Konteyneri kaldırmak için yerleştirilmiş bir kaldırma taponu.

Yard : Depolama, sınıflandırma, muayene alanı.

Yard management : Lojistik tesis sınırları içine giren tüm araç ve şahısların belirlenmiş süreçlere ve kurallara uygun hareket etmesinin sağlanması.

Yedek gemi tarifesi : Gemilerin yedekte çekilmesi halinde uygulanan ücret tarifesi.

Yenilenen akreditif : Belirlenen bir vade sonunda aynı miktar için kendini yenileyen, dönülmez akreditif.

Yük : Taşınan mal, ürün veya eşyadır.

Yük manifestosu : Seferlerde taşınan yükün göndericisi ve alıcısı ile malların cins ve miktarını gösterir liste.

Yükleme : Malzemelerin sevk amacıyla kamyon, tren, uçak gibi araçlara yüklenmesi işlemidir.

Yükleme alanı : Yüklerin konulduğu platform gibi alan.

Z

Zaman aşım süresi : Bir taşıma sözleşmesindeki iddialar için mahkemeye başvurma hakkının geçtiği süre.

Zararlı madde : Depolama ve taşıma sırasında güvenlik, sağlık ve hasar açısından risk doğurabilecek madde.

Zero returns : Sıfır iade

Zeyilname : Sigorta poliçesinin yürürlükte bulunduğu süre içerisinde meydana gelen değişiklikleri belirtmek için düzenlenen belge.

Zorunlu haller : Sözleşmede alıcı ve satıcı ile vekillerinin kontrolleri dışında gerçekleşen ve öngörülemeyen durumlarda sorumlu tutulamayacaklarına ilişkin hüküm.

Zulu time : Saat ayarı.

Kaynakça

- ab.org.tr
arpacioglulojistik.com
akmansigortacilik.com.tr
behem.com.tr
bilgisite.com
bilgiyonetimi.org
btinsan.com
collicare.com.tr
dba.ieu.edu.tr
ekol.com
europavision.net
evrimsigorta.com.tr
fbk.eur.nl
findarticles.com
google.com.tr
gsmworld.com
hisargroup.com
horoz.com.tr
infotech.com.tr
izmirekonomi.edu.tr
izto.org.tr
kozcuogluvevdenevenakliyat.com
lojistiksozluk.com
lojistikturkiye.com
marslogistics.com
maxlines.com.tr
microsoft.com
po.metu.edu.tr
promaks.com.tr
rapid.com.tr
rtasarim.com
sbe.deu.edu.tr
sempa.com.tr
seraytrans.com
strateji.com.tr
trafik.gov.tr
caglojistik.com
trans map.com
undteknoloji.com
utikad.org.tr
anahtarlojistik.com
jilliannash.website
multiplied.xyz
dkib.org.tr
hazalbilisim.com
christoph gruhn.info
arxiv.org
mdpgroup.com
foxbux.site
alfaomegaworld.com
dusuncedunyasi.net
egitimler.info
denizcisin.com
arxiv.org
maslog.com.tr
simorgtrans.com
osymli.com
piano.com.tr
caravanscanberra.com.au
erolkardesler.com.tr
telenfo.com.tr
winnlojistik.com
collicare.com.tr
ithalatihracat.biz
algoritmabilisim.com
tobbund.com.tr

tobbund.com.tr
sahlojistik.com
gatlojistik.com
atfturkey.com.tr
sekronlojistik.com
kalerampa.com.tr
arpakkasa.com
tobbund.com.tr
pakorman.com
amanoskereste.com.tr
nakliyemkolay.com
marslogistics.com
artiya.online
pinkworldz.online
web.deu.edu.tr
yeditepecargo.com
win log.com
zyrxy.info
yeditepecargo.com
yurticilojistik.com.tr